

Budapest,
1999. február 24.,
szerda

14. szám I. kötet

Ára: 225,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal	
31/1999. (II. 24.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között közvetlen vasúti kapcsolat létesítéséről szóló, Budapesten, 1996. október 15-én aláírt Egyezmény, valamint módosításának egységes szerkezetben történő kihirdetéséről	1034
4/1999. (II. 24.) GM r.	A műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelölésének részletes szabályairól	1036
1/1999. (II. 24.) HM r.	A NATO-csatlakozás előkészítése érdekében kifejtett honvédelmi tevékenység elismeréséről	1042
3/1999. (II. 24.) NKÖM r.	A nemzeti kulturális örökség minisztere által adományozható művészeti és egyéb szakmai díjakról	1043
1/1999. (II. 24.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	1047
38/1999. (II. 24.) KE h.	Az ülnökök választásáról	1060
1020/1999. (II. 24.) Korm. h.	A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány létrehozásáról	1061
1021/1999. (II. 24.) Korm. h.	A Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter rendeletalkotási kötelezettsége alóli felmentéséről	1061
1022/1999. (II. 24.) Korm. h.	A Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság tagjának kinevezéséről	1061
	A Független Magyar Demokrata Párt 1998. évi pénzügyi beszámolója	1061
	A Központi Kárrendezési Iroda közleménye az 1999. április 6—16-ig terjedő időszak — I., II/2. és II/3. földalpra vonatkozó — termőföld árveréseiről	1062
	Helyesbítés*	1068

* A Magyar Közlöny 1999. évi 6. számának II. kötetében megjelent 1/1999. (I. 29.) PM—BM együttes rendelet helyesbített 4. számú mellékletét a Magyar Közlöny 1999. évi 14. számának II. köteté tartalmazza, melyet az érintettek (helyi önkormányzatok, minisztériumok stb.) kérés nélkül, az előfizetők — kérésre — megkapnak (telefon: 266-9295/237 és 238 mellék; fax: 338-4746; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357).

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány 31/1999. (II. 24.) Korm. rendelete

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között közvetlen vasúti kapcsolat létesítéséről szóló, Budapesten, 1996. október 15-én aláírt Egyezmény, valamint módosításának egységes szerkezetben történő kihirdetéséről

[Az Egyezmény hatálybalépéséről szóló jegyzékváltás 1998. május 19-én, az 1. Cikk (2) bekezdése módosításának jóváhagyásáról szóló jegyzékváltás 1999. január 4-én megtörtént.]

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között közvetlen vasúti kapcsolat létesítéséről szóló, Budapesten, 1996. október 15-én aláírt Egyezményt, valamint módosítását egységes szerkezetben e rendelettel kihirdeti.

2. §

Az Egyezmény magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között közvetlen vasúti kapcsolat létesítéséről

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek)

— attól a szándéktól vezérelve, hogymegkönnyítsék a két ország közötti és mindkét ország területén bonyolódó tranzit személy- és áruforgalmat, ezzel javítva a Nyugat-Európát, illetve Közép-Európát Délkelet-Európával összekötő közlekedési áramlatokat,

— figyelembe véve azt a tényt, hogy a közlekedési feltételek javítása jelentős tényező az országok közötti együttműködés fejlesztésében,

— abból a tényből kiindulva, hogy a közös vasúti határállomás kiépítése nagymértékben hozzájárul a két ország közötti és a tranzit vasúti forgalom fejlődéséhez,

— figyelembe véve a környezetvédelem, a vasúti személy- és áruforgalom, valamint ezzel összefüggésben a

közúti forgalom biztonságának alapvető elveit és a környezetbarát szállítási megoldások jelentőségét,

— azzal a céllal, hogy a közvetlen vasúti kapcsolat kiépítésével szorosabb és hatékonyabb közlekedési összeköttetés jöjjön létre a két ország között,

— attól vezérelve, hogy a közös projekt megvalósítása nagyobb mértékben ösztönözze ezen a területen a jószomszédi kapcsolatok további fejlődését és ezáltal a két ország kapcsolatait,

az alábbiakban állapodnak meg:

1. Cikk

(1) A Szerződő Felek a két állam között hiányzó vasúti összeköttetés nyomvonalát az ötödik krétai folyosó keretén belül Puconci—Hodoš—Zalalövő között határozzák meg. Az új vonalszakasz hossza összesen 44 km, Szlovéniában 25 km, Magyarországon 19 km vasúti pálya épül.

(2) A Szerződő Felek kötelezik magukat arra, hogy az építési munkálatokat 1997-ben megkezdik, és a közvetlen vasúti összeköttetésen a forgalom legkésőbb 2000. év végére történő beindításához szükséges minden feltételt biztosítanak.

(3) A Szerződő Felek a jelen Cikk (1) bekezdésében rögzített nyomvonalat az alábbi paraméterek figyelembevételével építik meg:

- tervezési sebesség: 160 km/h,
- üzembe helyezési sebesség: 120 km/h,
- tengelyterhelés: 225 kN,
- legnagyobb emelkedő: 12‰,
- a vonatfogadó vágányok hossza állomásonként: 750 m.

(4) Az első ütemben egyvágányú dízelvontatásra alkalmas vasútvonal épül, később a Szerződő Felek a forgalomnövekedés függvényében villamosítást és esetleges második vágány megépítését tervezik.

(5) Az új vasútvonal a nagy nemzetközi vasúti vonalakról szóló Európai Egyezmény (AGC) és a fontos kombinált nemzetközi szállítási vonalakról és ezek létesítményeiről szóló Európai Megállapodás (AGTC) paramétereivel összhangban létesül.

(6) A pálya vegyes forgalom — áru- és személyforgalom — számára épül.

(7) A vasúti pálya a magyar—szlovén határt az A223.5 és az A223.6 határvégek között metszi. A vasútvonal metszéspontjának távolsága az A223.5 határvégtől 11,53 m, az A223.6 határvégtől pedig 23,87 m.

(8) A Szerződő Felek abban állapodnak meg, hogy mindegyik Szerződő Fél saját területén a másik Szerződő Fél számára lehetővé teszi a biztonságos vasúti közlekedéshez szükséges jelző-, biztosító- és távközlő, valamint az információs technikai berendezések kiépítését.

(9) A Szerződő Felek kölcsönösen lehetővé teszik egymásnak a berendezések csatlakoztatását külön célú (saját vasúti) távközlő rendszerükbe, ezáltal a biztonságos vasúti

közlekedés és a határszervek Hodoš határállomáson való zavartalan munkájának érdekében biztosítják a két ország közötti távközlő kapcsolatot.

2. Cikk

(1) A vasúti technológiai, vám-, határőrizeti, valamint növény- és állategészségügyi munkák elvégzésére a Szlovén Köztársaság területén, Hodošon, közös vasúti üzemváltó határállomás épül.

(2) A szlovén Szerződő Fél a közös határállomáson a magyar Szerződő Fél illetékes szervei rendelkezésére bocsátja a szolgálat ellátásához szükséges létesítményeket és helyiségeket.

(3) A magyar Szerződő Fél illetékes szervei a közös határállomáson lévő valamennyi helyiség és létesítmény használatáért díjat fizetnek, amelyről a két Szerződő Fél illetékes szervei külön állapodnak meg.

3. Cikk

(1) A jelen Egyezmény tárgyát képező vasútvonal megépítéséhez szükséges létesítmények építési és karbantartási költségeire vonatkozóan a Szerződő Felek a következőkben állapodnak meg:

a) mindegyik Szerződő Fél viseli a saját területén áthaladó pálya építési költségeit;

b) a közös határállomás építési költségeit a szlovén Szerződő Fél fedezi, ideértve a magyar területen létesítendő szlovén berendezéseket is;

c) a közös határállomáson lévő magyar (jelző-, biztosító-, távközlő és információs technikai) berendezések, valamint azok magyar hálózati rendszerhez való csatlakoztatásának építési költségeit a magyar Szerződő Fél fedezi;

d) a vasúti infrastruktúra karbantartási költségeit az a Szerződő Fél fedezi, amelyhez az infrastruktúra tartozik. A karbantartási költségekre vonatkozó részletes szabályokat a Szerződő Felek között megkötendő vasúti határforalmi megállapodás tartalmazza.

(2) A Szerződő Felek abban állapodnak meg, hogy együttműködnek a nemzetközi pénzintézeteknél történő fellépésnél a meghatározott nyomvonalon létesítendő közvetlen vasúti összeköttetés költségeinek fedezéséhez szükséges pénzeszközök megszerzése érdekében.

(3) A Szerződő Felek kötelezik magukat arra, hogy amennyiben bármelyik Fél részére szükséges az Egyezmény megvalósítását bizonyító igazolások, dokumentumok, valamint jogi és pénzügyi biztosítékok bemutatása, abban az esetben a Szerződő Felek ezeket egymásnak kölcsönösen átadják, illetve saját projektrészükre vonatkozóan közreműködnek a banki hitelvizsgálathoz szükséges tájékoztatások és adatok szolgáltatásában.

4. Cikk

(1) A Szerződő Felek a jelen Egyezmény tárgyát képező vasútvonal megépítésének idejére az Egyezmény végrehajtására vonatkozó feladatok ellátása, valamint az Egyezmény szövegének értelmezéséből vagy alkalmazásából eredő vitás kérdések rendezése érdekében Koordinációs Bizottságot hoznak létre. A Bizottság munkáját a magyar Szerződő Fél részéről a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium, a szlovén Szerződő Fél részéről a Közlekedési és Hírközlési Minisztérium hangolja össze.

(2) A Koordinációs Bizottság vezetőjének személyéről a Szerződő Felek képviselői írásban értesítik egymást, a Koordinációs Bizottság tagjainak személyéről pedig a vezetők tájékoztatják egymást.

(3) A Koordinációs Bizottság eljárási rendjét saját hatáskörben állapítja meg.

(4) A Koordinációs Bizottság

a) gondoskodik a jelen Egyezményben foglaltak megvalósításáról, melynek keretében elkészíti a pályaeépítés ütemtervét,

b) folyamatosan tájékoztatja a Szerződő Feleket a vasúti összeköttetés kiépítése érdekében végzett tevékenységekről,

c) egyeztet a felmerülő kérdéseket, és azokat a jelen Egyezmény rendelkezései keretén belül törekszik megoldani,

d) szükség szerint javaslatot tesz a Szerződő Feleknek a jelen Egyezmény kiegészítésére és módosítására.

(5) A Koordinációs Bizottság üléseit szükség szerint hívja össze, felváltva a Szerződő Felek területén.

5. Cikk

(1) A Szerződő Felek kötelezik magukat arra, hogy a vasúti pálya tervezésében és építésében dolgozó személyek számára a vasúti pálya nyomvonala területén az államhatár zavartalan átlépését a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között a szolgálati feladatok ellátására kiadásra kerülő magyar—jugoszláv határátlépési igazolványok egységesítése tárgyában Budapesten, 1975. november 27-én aláírt egyezményben foglaltak szerint biztosítják, figyelemmel a Szlovén Köztársaságnak a Magyar Köztársaság és a JSzSzK közötti kétoldalú nemzetközi szerződésben való jogutódlásáról Budapesten, 1995. február 6-án aláírt Jegyzőkönyv 2. számú mellékletének 7. pontjára.

(2) A jelen Cikk (1) bekezdésében említett személyek a határátlépésnél érvényesíthetik a két Szerződő Felet kötelező nemzetközi szerződések alapján számukra biztosított vámkedvezményeket.

6. Cikk

A jelen Egyezmény tárgyát képező vasúti pálya építéséhez szükséges és a másik Szerződő Fél területére szállítandó építőanyag, gépek, szállítóeszközök, felszerelés és más munkagépek, berendezések, terv- és műszaki dokumentáció teljes mértékben mentes mindenféle vámteher- és vám-biztosíték-fizetési kötelezettség alól. A munkák befejezése után, a jelen Egyezmény alapján, a Szerződő Felek egyikének területére vámmentesen szállított fennmaradó építőanyagot, gépeket, szállítóeszközöket, felszerelést, terv- és műszaki dokumentációt azon Szerződő Fél területére kell visszaszállítani, ahonnan azok származnak.

7. Cikk

(1) Ha az egyik Szerződő Fél a vasútvonalat nem az Egyezmény 1. Cikkének (3) bekezdésében meghatározott paramétereknek megfelelően, illetve az Egyezmény 4. Cikke (4) bekezdésének a) pontjában megjelölt ütemtervtől eltérően, késedelmesen építi meg, köteles megtéríteni a másik Szerződő Félnek, az ezzel kapcsolatban felmerült tényleges költségeit.

(2) A Szerződő Felek a vis maior esetén felmerült költségeket egyenlő arányban viselik.

(3) A jelen Cikk (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni a vasútvonal üzemeltetése során felmerült, a nem megfelelő létesítéssel összefüggő költségek megtérítésére is.

8. Cikk

(1) A jelen Egyezménnyel kapcsolatos esetleges vitás kérdéseket a Szerződő Felek az Egyezmény hatálya alatt a jelen Egyezmény 4. Cikkében meghatározott Koordinációs Bizottság, az Egyezmény megszűnését követően a két Szerződő Fél között megkötendő vasúti határforgalmi megállapodásban meghatározott Vasúti Határforgalmi Vegyesbizottság keretén belül, tárgyalásos úton rendezik.

(2) Ha a jelen Cikk (1) bekezdésében megjelölt bizottságok a vitás kérdésekben nem tudnak megegyezni, a Szerződő Felek a véleményeltérést diplomáciai úton rendezik.

9. Cikk

(1) A Szerződő Felek diplomáciai úton értesítik egymást arról, hogy eleget tettek az Egyezmény hatálybalépésére vonatkozó saját belső jogszabályaiknak.

(2) Az Egyezmény a jelen Cikk (1) bekezdésében említett későbbi értesítés kézhezvétele napján lép hatályba.

Készült Budapest, 1996. év október hó 15. napján, két példányban, magyar és szlovén nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében:

Horn Gyula s. k.

A Szlovén Köztársaság
Kormánya nevében:

Janez Brnovsek s. k.”

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1998. május 19. napjától, az Egyezmény 1. Cikk (2) bekezdésében foglalt módosítás tekintetében 1999. január hó 4. napjától kell alkalmazni.

(2) A rendelet végrehajtásáról a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter gondoskodik.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

A gazdasági miniszter 4/1999. (II. 24.) GM rendelete

a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelölésének részletes szabályairól

A műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 182/1997. (X. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) 11. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. §

A rendelet hatálya kiterjed a gazdasági miniszter (a továbbiakban: kijelölő) feladat- és hatáskörébe utalt szakágazatok vonatkozásában a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelölésére.

2. §

Jogszabályban előírt vizsgálati, ellenőrzési és tanúsítási tevékenységre a kijelölés a kijelölő döntése alapján történik.

3. §

(1) A kijelölő a kijelölési bizottság (a továbbiakban: bizottság) javaslata alapján — mérlegelve az abban foglaltakat — hozza meg döntését.

(2) A bizottság a Gazdasági Minisztériumban működik.

(3) A bizottság működési rendjét maga alakítja ki.

4. §

(1) A bizottság tagjait a kijelölő határozza meg. Ezt a feladatát átruházhatja a bizottság általa kinevezett vezetőjére. A bizottság vezetőjének és állandó tagjainak megbízása öt évre szól.

(2) A bizottság munkájába a kijelölő a Gazdasági Minisztérium szakmailag érintett főosztályainak 1-1 képviselőjét állandó tagként bevonja.

(3) A bizottságban a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség és a Nemzeti Akkreditáló Testület (a továbbiakban: NAT) 1-1 állandó taggal képviselteti magát.

(4) Abban az esetben, ha a kijelölés más miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó tevékenységet is érint, a bizottság a bizottság vezetőjének írásos felkérésére kiegészül az adott minisztérium képviselőjével mint ideiglenes taggal.

(5) A kijelölési eljárás résztvevői és a Ptk. 685. § b) pontja szerinti közeli hozzátartozói nem viselhetnek tisztséget a kérelmező választott testületeiben, nem tölthetnek be vezető beosztást a kérelmezőnél, és nem lehetnek a kérelmező tulajdonosai. Az összeférhetlenségi feltételek teljesülését az 1. számú mellékletben szereplő nyilatkozat aláírásával kell igazolniuk.

5. §

(1) A kijelölést kérelmező vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet (a továbbiakban: kérelmező) kijelölés iránti kérelmét (a továbbiakban: kérelem) a bizottsághoz nyújtja be.

(2) Kijelölés iránti kérelmet csak olyan gazdálkodó szervezet nyújthat be, amelyet a cégbíróság a kérelmezett tevékenységre a cégnyilvántartásba bejegyzett.

A kérelmezővel szembeni általános követelmények

6. §

A kérelmezőnek a kérelem tárgyára vonatkozóan igazolnia kell a kormányrendelet 4. §-a és az e rendelet 7., 8., 9., illetve 10—11. §-ában foglalt követelmények alapján

műszaki megfelelőségét. A megfelelőség igazolása a NAT minősítő jegyzőkönyvével történik.

7. §

(1) A NAT által kijelölt szakértő csoport (a továbbiakban: auditáló csoport) a minősítő jegyzőkönyv elkészítése során a kijelölés tárgyát alkotó tevékenységgel, illetve tevékenységekkel kapcsolatban vizsgálja, hogy a kérelmező rendelkezik-e a szükséges személyi, szakmai és tárgyi feltételekkel.

(2) Az auditáló csoport eljárása során különösen vizsgálja:

- a) a kérelmező szervezeti felépítését, működési és eljárási szabályait, általános üzleti feltételeit;
- b) a vezetők és a személyzet szakmai képzettségét, gyakorlati felkészültségét, a felelősségviselés rendjét;
- c) a kérelmező függetlenségét gyártó, importáló és forgalmazó gazdálkodó szervezettől;
- d) működő minőségbiztosítási rendszer meglétét.

A vizsgálatra kijelölést kérelmezővel szembeni különös követelmények

8. §

Az auditáló csoport a vizsgálati tevékenységre kijelölést kérelmezővel kapcsolatban a 7. §-ban foglaltakon kívül vizsgálja, hogy a kérelmező rendelkezik-e

- a) a kijelölés területére vonatkozó szabványokkal és egyéb műszaki előírásokkal;
- b) a szabványokban és egyéb műszaki előírásokban meghatározott vizsgáló helyiségekkel és terekkel;
- c) a szabványokban és egyéb műszaki előírásokban meghatározott vizsgáló berendezésekkel, eszközökkel és segédanyagokkal.

Az ellenőrzésre kijelölést kérelmezővel szembeni különös követelmények

9. §

Az auditáló csoport az ellenőrzési tevékenységre kijelölést kérelmezővel kapcsolatban a 7. §-ban foglaltakon kívül vizsgálja, hogy a kérelmező rendelkezik-e

- a) a kijelölés területére vonatkozó szabványokkal és egyéb műszaki előírásokkal;
- b) az ellenőrzési tevékenységre vonatkozó felelősségbiztosítási szerződéssel.

A tanúsításra kijelölést kérelmezővel szembeni különös követelmények

10. §

Az auditáló csoport tanúsítási tevékenységre kijelölést kérelmezővel kapcsolatban a 7. §-ban foglaltakon kívül vizsgálja, hogy a kérelmező rendelkezik-e

a) a kijelölés területére vonatkozó szabványokkal és egyéb műszaki előírásokkal;

b) a kérelmező által működtetett tanúsítási rendszer és eljárásai leírását tartalmazó részletes szabályzattal;

c) a tanúsítási tevékenységre vonatkozó felelősségbiztosítási szerződéssel;

d) védjegyzett tanúsítási vagy jóváhagyási jellel, illetve a jelhasználat engedélyezése, visszavonása során követett eljárási szabályzattal.

11. §

(1) Amennyiben a kérelmező egyes tevékenységek elvégzését alvállalkozásba kívánja adni, az auditáló csoport az alvállalkozók személyi, szakmai és tárgyi feltételeinek meglétét a kérelmezővel azonos módon vizsgálja.

(2) Vizsgálati és ellenőrzési eredmények kiértékelésével és a megfelelés tanúsításával, illetve igazolásával kapcsolatos tevékenység alvállalkozásba nem adható.

A kérelem

12. §

(1) A kijelölés iránti kérelmet a 2. számú mellékletben közölt formanyomtatványon kell a bizottsághoz benyújtani. A kérelem elbírálásának határideje 30 nap.

(2) A kérelemhez csatolandó, illetve csatolható anyagok vonatkozásában a kormányrendelet 5. §-a szerint kell eljárni.

(3) A kérelmezőnek a kormányrendelet 3—4. §-a szerinti megfelelése igazolása céljából be kell mutatnia

a) a cégbírósági bejegyzés hiteles másolatát;

b) a társasági szerződést, alapító okiratot, alapszabályt, illetve ezzel egyenértékű okmányt;

c) a kijelölési kérelem tárgyát képező tevékenységre vonatkozó szabványok jegyzékét;

d) a minőségügyi kézikönyvet, vagy ennek a kijelölési kérelemben megjelölt tevékenységhez kapcsolódó részét;

e) a NAT minősítő jegyzőkönyvét.

(4) Amennyiben a kérelmező a kijelölési kérelem tárgyát képező tevékenységek egy részére vagy egészére érvényes akkreditálási okirattal rendelkezik, az akkreditált területen a NAT a műszaki megfelelést az akkreditálási okirat alapján igazolja.

A kijelölés

13. §

(1) A bizottság javaslata alapján — mérlegelve az abban foglaltakat — a kijelölő a jogszabályban meghatározott termékcsoportra vonatkozó vizsgálati, ellenőrzési, tanúsítási tevékenységre a kérelmezőt kijelöli, és erről a 3. számú mellékletben feltüntetett kijelölési okiratot kiállítja.

(2) A kijelölési kérelem elutasításra kerül, ha a kérelem, illetve a kérelmező nem felel meg a kérelemmel, illetve a kérelmezővel kapcsolatos általános és különös követelményeknek.

14. §

A kijelölő a kijelölés tényét a Gazdasági Minisztérium hivatalos lapjában közzéteszi.

15. §

(1) A kijelölésekről a bizottság titkársága nyilvántartást vezet.

(2) A kijelölési eljárással kapcsolatos valamennyi iratot a bizottság titkársága megőrzi.

(3) A bizottság iratkezelésére a Gazdasági Minisztérium iratkezelési szabályzata vonatkozik.

A kijelölt szervezet megfelelésének ellenőrzése

16. §

A kijelölt vizsgáló, ellenőrző, tanúsító szervezetnek folyamatosan meg kell felelnie a kijelölés feltételeinek. A kijelölt szervezettel szembeni esetleges panasszal a kijelölőhöz kell fordulni.

17. §

A kijelölt szervezet a kijelölési okirat kiállításának alapjául szolgáló személyi, szakmai és tárgyi feltételekben bekövetkezett változást a bizottságnak köteles írásban haladéktalanul bejelenteni. A bizottság köteles megvizsgálni, hogy a bejelentett változás nem teszi-e alkalmatlanná a kijelölt szervezetet a kijelölési okiratban meghatározott tevékenységek elvégzésére.

18. §

(1) A kijelölés feltételeinek betartását és meglétét a bizottság ellenőrzi.

(2) A bizottság ellenőrzés céljából

a) a kijelölés tárgyát alkotó tevékenységgel kapcsolatos iratokat, jegyzőkönyveket, tanúsítványokat és egyéb dokumentumokat bekérheti, a kijelölt szervezetet a szükséges információk megadására felszólíthatja;

b) helyszíni szemlét, műszeres és egyéb vizsgálatokat végezhet.

19. §

A kijelölt szervezet köteles a bizottsággal a kijelöléssel kapcsolatos tevékenységben és az ellenőrzés során együttműködni.

20. §

A kijelölt szervezet köteles a kijelölés alapján végzett tevékenysége során kiadott vizsgálati jegyzőkönyveket, tanúsító okmányokat és egyéb iratokat 10 évig megőrizni.

21. §

A kijelölt szervezet a bizottság részére évente jelentést készít. A jelentés tartalmi követelményeit, benyújtásának idejét és módját a kijelöléssel egy időben a kijelölő határozza meg.

A kijelölés megszűnése

22. §

A kijelölés törléssel vagy visszavonással szűnik meg.

23. §

A kijelölést a kijelölő törli, ha

a) a kijelölt szervezet azt kéri;

b) a kijelölt szervezet jogutód nélkül megszűnik.

24. §

A bizottság javaslata alapján a kijelölő a kijelölést visszavonja, ha a kijelölési okirat kiadását követően olyan változás áll be, amely miatt a kérelmező nem felel meg a vele szembeni általános, illetve különös követelményeknek.

25. §

A kijelölés megszűnésének tényét a Gazdasági Minisztérium hivatalos lapjában közzéteszi.

Záró rendelkezés

26. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

Dr. Chikán Attila s. k.,
gazdasági miniszter

1. számú melléklet

a 4/1999. (II. 24.) GM rendelethez

Gazdasági Minisztérium

Hivatkozási szám: (GM tölti ki)

Nyilatkozat

Alulírott (név) kijelentem, hogy a (kérelmező) esetében sem magam, sem közvetlen hozzátartozóim vonatkozásában az összeférhetetlenség nem áll fenn.

Budapest, 199.....

.....
(aláírás)

2. számú melléklet

a 4/1999. (II. 24.) GM rendelethez

Gazdasági Minisztérium

Hivatkozási szám: (GM tölti ki)

Kérelem

műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző, tanúsító szervezetként való kijelölésre a gazdasági miniszter 4/1999. (II. 24.) GM rendelete alapján

1. A kijelölést kérő szervezet adatai

a) A szervezet neve és címe (székhelye)

Név:

Cím:

Telefon:

Telefax:

b) A cégbejegyzés adatai

Cégbíróság:

A cégbejegyzés iránti kérelem benyújtásának kelte:

A cégbejegyzés kelte:

száma:

Szervezeti forma (rt., kft. stb.):

Állományi létszám:

- g) A kijelölés tárgyát képező tevékenységgel foglalkozó főállású, szakképzett munkatársak száma és a saját vizsgáló laboratóriumok alapterülete (ha van)**

Munkatársak száma	Laboratórium	Alapterület
-------------------	--------------	-------------

7. Alvállalkozás

- a) A kijelölés tárgyát képező tevékenységhez igénybe vesz-e a szervezet alvállalkozókat?

Igen* Nem*

- b) Ha igen, sorolja fel alvállalkozóit (névvel, címmel) és részletezze ezek igénybe vett tevékenységét.**

- c) Van-e érvényes írásbeli megállapodása az alvállalkozóival?

Igen* Nem*

- d) Minősíti-e az alvállalkozóit?

Igen* Nem*

- e) Ha igen, van-e írásos eljárása az alvállalkozók minősítésére?

Igen* Nem*

- f) Meggyőződött-e a szervezet arról, hogy az alvállalkozók laboratóriumai megfelelnek-e az MSZ EN 45001 szabványnak?

Igen* Nem*

- g) Meggyőződött-e a szervezet arról, hogy az ellenőrzést végző alvállalkozók megfelelnek-e az MSZ EN 45004 szabványnak?

Igen* Nem*

8. Bizalmas ügykezelés

- Biztosítva van-e az információk bizalmas kezelése a szervezet minden szintjén?

Igen* Nem* Részben*

9. Kiadványok

- a) Nyilvánosságra hozza-e az eljárási szabályzatát a tevékenységét igénybe vevők számára?

Igen* Nem*

- b) Ha a kijelölést tanúsításra kéri, van-e eljárása a tevékenységével érintett szervezetek, termékek és tanúsító iratok jegyzékének elkészítésére, ennek karbantartására, valamint nyilvánosságra hozatalára?

Igen* Nem*

10. Tanúsító iratok, tanúsítási jelek alkalmazásának ellenőrzése

- a) Van-e a szervezetnek dokumentált eljárása az általa kiadott tanúsító iratok és tanúsítási jelek alkalmazásának hatékony ellenőrzésére?

Igen* Nem*

- b) Tesz-e a szervezet megfelelő intézkedéseket a tanúsító iratok és tanúsítási jelek megtévesztő használatára vagy a tanúsításra vonatkozó helytelen hivatkozások esetén?

Igen* Nem*

- c) Van-e a szervezetnek dokumentált eljárása az általa kiadott tanúsító iratok és tanúsítási jel visszavonására és törlésére?

Igen* Nem*

11. Panaszok

- Megköveteli-e a tanúsító szervezet, hogy az általa tanúsított szervezetek tartsanak nyilván minden, a tanúsító iratok tárgyával kapcsolatos panaszt és ezek kivizsgálását?

Igen* Nem*

12. A kijelölés tárgyát képező tevékenységgel kapcsolatos referenciák

- Felsorolandó, hogy a szervezet kijelölés tárgyát képező tevékenységét az elmúlt 5 évben mely szervezetek értékelték, egyúttal bemutatandók az erről készült dokumentumok.**

Az értékelő neve és címe	Az értékelt tevékenység fajtája	Az értékelés tárgya és az okirat száma	Az értékelés	
			idő-pontja	érvényessége

- Alulírott mint a kijelölést kérelmező szervezet felelős vezetője kijelentem, hogy az 1—12. pontokban közölt válaszok és adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt:.....

.....
a szervezet felelős vezetője

Mellékletek

* A nem kívánt válasz törlendő.

** Szükség esetén külön lapon folytatandó.

* A nem kívánt válasz törlendő.

** Szükség esetén külön lapon folytatandó.

3. számú melléklet
a 4/1999. (II. 24.) GM rendelethez

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
GAZDASÁGI MINISZTERIUM
MINISZTER

Szám:/199....

KIJELÖLÉSI OKIRAT

A műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelölésének szervezeti és szakmai feltételeiről szóló 4/1999. (II. 24.) GM rendelet alapján megállapítom, hogy a

.....(szervezet)
.....(cím)

megfelel a hivatkozott jogszabályban előírt feltételeknek, ezért írásban előterjesztett kérelme alapján kijelölöm a következő tevékenységek elvégzésére:

szakterület:.....
tevékenységjellege:.....
a tevékenységre vonatkozó jogszabály(ok):

A kijelölt szervezet a kijelölést képező tevékenységét mindenkor az arra vonatkozó jogszabályok és szabványok előírásainak következetes és pontos betartásával, az ilyen tevékenységet ellátó szervezettől elvárható pontossággal és színvonalon köteles ellátni. Ennek megítélése céljából a Gazdasági Minisztérium mint kijelölő szerv általi ellenőrzés lefolytatásában közreműködni tartozik.

Jelen okirat visszavonásig érvényes.

Budapest, 199.... év hó nap.

A honvédelmi miniszter
1/1999. (II. 24.) HM
rendelete

a NATO-csatlakozás előkészítése érdekében kifejtett
honvédelmi tevékenység elismeréséről

A Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 7. §-ának (1)—(2) bekezdésében, valamint a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 342. §-a (2) bekezdésének j) pontjában kapott felhatalmazás alapján — az érintett miniszterekkel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A rendelet hatálya kiterjed a Honvédelmi Minisztérium, a Honvédelmi Minisztérium hivatalai és háttérintézményei, a katonai felsőoktatási intézmények és a katonai nemzetbiztonsági szolgálatok, a Magyar Honvédség katonai szervezetei hivatásos és szerződéses állományára, kizárólagos jogú és közalkalmazottaira, valamint a honvédségi szervek munkáját segítő személyekre.

2. §

(1) A NATO-csatlakozás előkészítése érdekében kifejtett honvédelmi tevékenység elismerése érdekében egy alkalommal adományozható, sorszámozott

„Szolgálati Emlékjel”-et

(a továbbiakban: Emlékjel) alapítók.

(2) Az Emlékjelnek polgári és katonai tagozata van. A katonai tagozat szalagsávon történő viselésére a szolgálati jelre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(3) Az Emlékjel leírását a *melléklet* tartalmazza.

3. §

(1) Az Emlékjelet a honvédelmi miniszter a (3) bekezdés szerinti bizottság javaslata alapján 1999. május 21-én adományozza.

(2) Az Emlékjel adományozását minisztériumi főosztályvezető vagy vele azonos, illetve magasabb besorolású vezető (parancsnok) kezdeményezheti. A kezdeményezést a bizottság elnökéhez kell 1999. április 15-ig eljuttatni.

(3) A bizottság elnöke a honvédelmi minisztérium közigazgatási államtitkára. A bizottság tagjaként 1-1 állami vezetőt vagy állami vezetői beosztású személyt a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter, az igazságügy-miniszter, a külügyminiszter és a Magyar Honvédség parancsnoka, vezérkari főnök kér fel.

(4) A bizottság javaslata a jelölt személyi adatait és az elismerést megalapozó tevékenység ismertetését tartalmazza.

(5) A bizottság javaslatát 1999. május 1-jéig terjeszti fel.

(6) Az Emlékjel adományozásával kapcsolatos eljárásra egyebekben a szolgálati jel adományozására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

4. §

(1) Az Emlékjellel oklevél jár.

(2) Az Emlékjel adományozásával kapcsolatos költségeket a Honvédelmi Minisztérium költségvetésében kell biztosítani.

5. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

Dr. Szabó János s. k.,
honvédelmi miniszter

Melléklet
az 1/1999. (II. 24.) HM rendelethez

A Szolgálati Emlékjel leírása

A Szolgálati Emlékjel 38 mm átmérőjű, ezüst színű érem.

Előlapján a NATO emblémája, bal szélétől a tetejéig tartó, a nemzeti színeket jelképező ívvel, az érem felső ívén a „NATO-csatlakozás emlékére 1999.” szövegrész található. Az előtérben lent a Szolgálati Jel keresztje látható, közepén koszorúval.

A hátlapon lombbal díszített magyar címer látható, alatta hely a Szolgálati Emlékjel bevésendő sorszáma számára.

A szalag színe sötétkék közepén ezüst csíkkal, széleit farkasfog minta díszíti, amelynek háromszögei felváltva tartalmazzák a nemzeti színeket.

**A nemzeti kulturális örökség
miniszterének
3/1999. (II. 24.) NKÖM
rendelete**

**a nemzeti kulturális örökség minisztere által
adományozható művészeti és egyéb szakmai díjakról**

A Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 7. §-ának (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a kimagasló művészeti és más kulturális tevékenység elismerésére a következő szakmai díjak adományozását rendelem el:

1. §

(1) A Márai Sándor-díj írói életműért vagy a díj adományozását megelőző évben megjelentetett kimagasló értékű prózakötetért, valamint magyar író külföldi elismerést szerzett munkásságáért adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, január 22-én, a Magyar Kultúra Napján, két személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kapja.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Csikai Márta szobrászművész alkotása, egyoldalas, Márai Sándor domború arcképét ábrázolja, és MÁRAI SÁNDOR-DÍJ (1900—1989) felirattal van ellátva.

2. §

(1) A Jászai Mari-díj kiemelkedő színművészeti és színháztudományi tevékenység elismerésére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, március 15-én, tíz személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Kiss Nagy András szobrászművész alkotása, egyoldalas, Jászai Mari domború arcképét ábrázolja, és JÁSZAI MARI-DÍJ felirattal van ellátva.

3. §

(1) A József Attila-díj kiemelkedő irodalmi tevékenység elismerésére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, március 15-én, tíz személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Vigh Tamás szobrászművész alkotása, egyoldalas, József Attila domború arcképét ábrázolja, és JÓZSEF ATTILA-DÍJ felirattal van ellátva.

4. §

(1) A Balázs Béla-díj a mozgókép területén kifejtett kiemelkedő alkotótevékenység, valamint művészi és tudományos teljesítmény elismerésére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, március 15-én, tíz személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Ágh Fábán Sándor szobrászművész alkotása, egyoldalas, Balázs Béla domború arcképét ábrázolja, és BALÁZS BÉLA-DÍJ felirattal van ellátva.

5. §

(1) A Munkácsy Mihály-díj kiemelkedő képzőművészeti, illetve művészetirői, művészettörténeti tevékenység elismerésére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, március 15-én, tíz személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Kiss György szobrászművész alkotása, egyoldalas, Munkácsy Mihály domború arcképét ábrázolja, és MUNKÁCSY MIHÁLY-DÍJ felirattal van ellátva.

6. §

(1) Ferenczy Noémi-díj kiemelkedő iparművészeti, ipari tervezőművészeti, illetve művészetirői, művészettörténeti tevékenység elismerésére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, március 15-én, tíz személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Kiss György szobrászművész alkotása, egyoldalas, Ferenczy Noémi domború arcképét ábrázolja, és FERENCZY NOÉMI-DÍJ felirattal van ellátva.

7. §

(1) A Balogh Rudolf-díj kiemelkedő fotóművészeti és fotóelméleti tevékenység elismerésére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, március 15-én, két személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Gáti Gábor szobrászművész alkotása, egyoldalas, Balogh Rudolf domború arcképét ábrázolja, és BALOGH RUDOLF-DÍJ felirattal van ellátva.

8. §

(1) Az Erkel Ferenc-díj kiemelkedő zeneszerzői, zenei rendezői tevékenység elismerésére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, március 15-én, két személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Lebó Ferenc szobrászművész alkotása, egyoldalas, Erkel Ferenc domború arcképét ábrázolja, és ERKEL FERENC-DÍJ felirattal van ellátva.

9. §

(1) A Szabolcsi Bence-díj kiemelkedő zenetudományi, zenekritikai és zenei ismeretterjesztő tevékenység elismerésére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 300 000 Ft/fő — évente, március 15-én, egy személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Szöllőssy Enikő szobrászművész alkotása, egyoldalas, Szabolcsi Bence domború arcképét ábrázolja, és SZABOLCSI BENCE-DÍJ felirattal van ellátva.

10. §

(1) A Harangozó Gyula-díj a táncművészet bármely ágában folytatott alkotói, előadói, tudományos és pedagógiai tevékenység elismerésére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, március 15-én, négy személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Szabó Gábor szobrászművész alkotása, egyoldalas, Harangozó Gyula domború arcképét ábrázolja, és HARANGOZÓ GYULA-DÍJ felirattal van ellátva.

11. §

(1) A Liszt Ferenc-díj kiemelkedő zenei és előadó-művészeti tevékenység elismerésére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, március 15-én, hat személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Gáti Gábor szob-

rászművész alkotása, egyoldalas, Liszt Ferenc domború arcképét ábrázolja, és LISZT FERENC-DÍJ felirattal van ellátva.

12. §

(1) A Táncsics Mihály-díj kiemelkedő újságírói tevékenység elismerésére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, március 15-én, hat személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Csontos László szobrászművész alkotása, egyoldalas, Táncsics Mihály domború arcképét ábrázolja, és TÁNCSICS MIHÁLY-DÍJ felirattal van ellátva.

13. §

(1) A Hortobágyi Károly-díj kiemelkedő artistaművészi tevékenység elismerésére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, március 15-én, egy személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Kiss György szobrászművész alkotása, egyoldalas, Hortobágyi Károly domború arcképét ábrázolja, és HORTOBÁGYI KÁROLY-DÍJ felirattal van ellátva.

14. §

(1) A Művelődés Szolgálatáért díj a kultúra és a közművelődés érdekében hosszabb időn át, kiemelkedő munkát végző minisztériumi, intézményi és egyéb (gazdasági, üzelmeltetői stb.) dolgozók részére adományozható.

(2) A díjat — amelynek jutalomösszege 200 000 Ft/fő — évente, március 15-én, hat személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Farkas Ádám szobrászművész alkotása, egyoldalas, két segítő kezét ábrázol, és a MŰVELŐDÉS SZOLGÁLATAÉRT-DÍJ felirattal van ellátva.

15. §

(1) A Népművészet Mestere díj — egyes alkotások vagy egész életmű elismeréseként — azoknak a népművészeknek adományozható, akik hosszabb időszak alatt kifejtett munkásságuk során a népművészet fejlesztésében kimagasló eredményeket értek el.

(2) A díjat — amelynek összege 200 000 Ft/fő — évente, augusztus 20-án, hét személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Asszonyi Tamás szobrászművész alkotása, egyoldalas, középmezőben pásztorfaragásra utaló férfi és nő ábrázolással, köriratban NÉPMŰVÉSZET MESTERE-DÍJ felirattal van ellátva.

16. §

(1) A Népművészet Ifjú Mestere díj azoknak a fiatal (15—35 éves) alkotó- és előadóművészeknek adományozható, akik az egyes népművészeti ágakban kiemelkedő egyéni teljesítményt értek el.

(2) A díjat — amelynek összege 100 000 Ft/fő — évente, augusztus 20-án, tizenöt személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot kap.

(4) A díj odaítélése pályázat útján, bírálóbizottság értékelése alapján történik. A pályázati felhívást — évente — a Kulturális Közlönyben kell közzétenni.

17. §

(1) Életfa-díj azoknak adományozható, akik tevékenységükkel hozzájárultak a népművészet közvagyonként való kezeléséhez, megőrzéséhez, nemzedékek közötti átörökítéséhez.

(2) A díjat — amelynek összege 200 000 Ft/fő — évente, augusztus 20-án, három személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 90, vastagsága 5 milliméter. A plakett Péterfy László szobrászművész alkotása, első oldalát stilizált életfa, hátoldalát „Életfa-díj” és a tárgyév felirat díszíti.

18. §

(1) A Népművelésért-díj azoknak a közművelődésben dolgozó szakembereknek adományozható, akik az iskolán kívüli művelődésben elméleti tevékenységükkel, új mód-

szerek kidolgozásával, azok alkalmazásával és terjesztésével kiemelkedő eredménnyel szolgálták a korszerű művelődést és a művészi ízlés fejlesztését.

(2) A díjat — amelynek összege 200 000 Ft/fő — évente, augusztus 20-án, húsz személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Bakos Ildikó szobrászművész alkotása, egyoldalas, felső kétharmadában kitárt szárnyú madármotívummal, alatta a NÉPMŰVELÉSÉRT-DÍJ felirattal van ellátva.

19. §

(1) A Móra Ferenc-díj azoknak a muzeológusoknak adományozható, akik jelentős teljesítményükkel szakterületük fejlődését szolgálták, és tevékenységükkel, kezdeményezéseikkel a múzeumi munka előrehaladását segítik.

(2) A díjat — amelynek összege 200 000 Ft/fő — évente, augusztus 20-án, négy személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 85, vastagsága 8 milliméter. A plakett Palotás József szobrászművész alkotása, első oldalán közepén Móra Ferenc domború arcképe, fölötté a MÓRA FERENC-DÍJ félkörívű felirat helyezkedik el. Hátoldalát a múzeumügyet szimbolizáló dombormű és „A tudományért, a művelődésért” felirat díszíti.

20. §

(1) A Szinnyei József-díj azoknak a könyvtárosoknak adományozható, akik hosszabb időn át kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, és tevékenységükkel, kezdeményezéseikkel szakterületek fejlődését segítik elő.

(2) A díjat — amelynek összege 200 000 Ft/fő — évente, augusztus 20-án, hat személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Szilágyi Bernadett szobrászművész alkotása, egyoldalas, Szinnyei József domború arcképét ábrázolja, és SZINNYEI JÓZSEF-DÍJ felirattal van ellátva.

21. §

(1) A Pauler Gyula-díj azoknak a levéltárosoknak adományozható, akik hosszabb időn át kiemelkedő teljesít-

ményt nyújtottak, és tevékenységükkel, kezdeményezéseikkel szakterületük fejlődését segítik elő.

(2) A díjat — amelynek összege 200 000 Ft/fő — évente, augusztus 20-án, két személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 80, vastagsága 8 milliméter. A plakett Szöllőssy Enikő szobrászművész alkotása, egyoldalas, Pauler Gyula domború arcképét ábrázolja, és PAULER GYULA-DÍJ felirattal van ellátva.

22. §

(1) A Bessenyei György-díj azoknak a népművelőknek adományozható, akik a művelődési intézményekben, üzemekben és egyéb területeken kiemelkedő közművelődési tevékenységet folytatnak.

(2) A díjat — amelynek összege 200 000 Ft/fő — évente, augusztus 20-án, öt személy kaphatja.

(3) A kitüntetett adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

(4) A plakett kerek alakú, bronzból készült, átmérője 90, vastagsága 9 milliméter. A plakett Vígh Tamás szobrászművész alkotása, első oldalán közepén Bessenyei György domború arcképe, fölötté a BESSENYEI GYÖRGY-DÍJ félkörívű felirat helyezkedik el. Hátoldalát „A közművelődésért” felirat díszíti.

23. §

(1) A nemzeti kulturális örökség minisztere (a továbbiakban: miniszter) az 1—22. §-ban megjelölt díjakat, emléklaketteket — a 14. § kivételével — szakmai kuratórium, a 16. § (1) bekezdésében meghatározott díjat bírálóbizottság javaslata alapján adományozza.

(2) A szakmai kuratórium (bírálóbizottság) tagjait — a szakmai szervezetek javaslata alapján — a miniszter kéri fel.

(3) A szakmai kuratórium (bírálóbizottság) megállapítja és nyilvánosságra hozza működési szabályzatát.

24. §

(1) A miniszter az általa adományozandó szakmai elismerésekkel összefüggő kiadások fedezetének és a díjak értékállóságának biztosításáról a minisztérium költségvetésében gondoskodik.

(2) A díjak az általános szabályok szerint adókötelesek.

(3) A miniszter a díjazottak névsorát — az érintettek hozzájárulása esetén — a Kulturális Közlönyben közzéteszi.

25. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit első alkalommal az 1999. évben adományozandó díjak tekintetében kell alkalmazni.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg

a) a Scheiber Sándor-díj alapításáról szóló 7/1995. (VIII. 11.) MKM rendelet 3. §-ának (6) bekezdésében, valamint a Károli Gáspár- és Nyíri Tamás-díj alapításáról szóló 10/1996. (IX. 13.) MKM rendelet 3. §-ának (3) bekezdésében a „100 000 Ft/fő” szövegrész helyébe a „300 000 Ft/fő” szövegrész lép,

b) a művelődési és közoktatási miniszter által adományozható művészeti és oktatási szakmai díjakról szóló 4/1992. (III. 6.) MKM rendelet 1—11. §-a és 21. §-ának (1) bekezdéséből az „..., a kultúra és a közművelődés” szövegrész, továbbá az augusztus 20-a, az államalapító Szent István ünnepe alkalmából a művelődési és közoktatási miniszter által adományozandó kitüntető díjakról szóló 12/1991. (VIII. 6.) MKM rendelet, az ezt módosító 3/1992. (III. 6.) MKM rendelet és a 15/1994. (VII. 6.) MKM rendelet hatályát veszti.

Dr. Hámori József s. k.,
a nemzeti kulturális örökség minisztere

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 1/1999. (II. 24.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság a köztársasági elnöknek az Országgyűlés által elfogadott, de még ki nem hirdetett törvény egyes rendelkezései alkotmányellenességének előzetes vizsgálatára benyújtott indítványa alapján — *dr. Bagi István*, *dr. Lábady Tamás* és *dr. Tersztyánszky Ödön* alkotmánybírók különvéleményével — meghozta a következő határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja: valamely, az Alkotmány által meghatározott törvény elfogadásához megkívánt minősített többség nem egyszerűen a törvényalkotási eljárás formai előírása, hanem olyan alkotmányos garancia, amelynek lényeges tartalma az országgyűlési kép-

viselők közötti széles körű egyetértés. A minősített többség követelménye nemcsak az adott alkotmányi rendelkezés közvetlen végrehajtásaként kiadott törvény megalkotására vonatkozik, hanem e törvény módosítására (rendelkezéseinek megváltoztatására, kiegészítésére) és hatályon kívül helyezésére is. Az Alkotmány rendelkezése alapján minősített többséggel elfogadott törvényt egyszerű többséggel elfogadott törvénnyel nem lehet módosítani, vagy hatályon kívül helyezni.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy „a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról” szóló, az Országgyűlés 1998. december 22-i ülésnapján elfogadott törvény (a továbbiakban: Szbtv.) 12—24. §-a, 36—37. §-a, 40. § (7) bekezdés c) pontja, 46—50. §-a és 54. §-a alkotmányellenes.

3. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Szbtv. 25. §-ának és a 38. §-ának a Megelőzési Szolgálatra utaló része, a 39. § (1) bekezdése, a 39. § (2), (3) és (6) bekezdéseinek a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 64. § (8) bekezdésére utaló része alkotmányellenes.

4. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Szbtv.-nek az indítvány által érintett további rendelkezései: a 2. § (2) bekezdése, a 40. § (2), (3), (4), (8) és (9) bekezdései, valamint az 51. § (2) és (3) bekezdései — az indítvány összefüggéseiben — nem alkotmányellenesek.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országgyűlés 1998. december 22-i ülésén törvényt fogadott el „a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról”.

Az elfogadott törvény — új rendelkezések megalkotása és több más törvény módosítása mellett — módosítja a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényt (a továbbiakban: Rtv.), a külföldiek beutazásáról, magyarországi tartózkodásáról és bevándorlásáról szóló 1993. évi LXXXVI. törvényt (a továbbiakban: Idtv.), a menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvényt (a továbbiakban: Met.), a határőrizetről és a Határőrségről szóló 1997. évi XXXII. törvényt (a továbbiakban: Hőr. tv.), valamint a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvényt (a továbbiakban: Utv.). Az Alkotmány 40/A. § (1) és (2) bekezdése, 58. §-ának (3) bekezdése, illetve 65. §-ának (2) bekezdése alapján e törvények meghozatalakor az elfogadásuk érvényességéhez a jelen levő országgyűlési képviselők kétharmadának igenlő szavazatára volt szükség.

A minősített többséget igénylő törvények módosítása kérdésében kialakult parlamenti vitára tekintettel a miniszterelnök 1998. december 29-én kelt és 1999. január 4-én érkezett levelében a köztársasági elnöktől a törvény előzetes normakontrolljának indítványozását kérte annak megállapítása végett, hogy „az elfogadott törvénynek a Rendőrségi törvényt és az Idegenrendészeti törvényt módosító rendelkezései összhangban vannak-e az Alkotmány minősített többséget előíró szabályaival [Alkotmány 40/A. § (2) bekezdés, 58. § (3) bekezdés]”.

2. A köztársasági elnök a „jogbiztonság elvéből fakadóan, és az államszervezet demokratikus működésének biztosítékaként” maga is fontosnak látta az Alkotmánybíróság állásfoglalását. Így 1999. január 5-én kelt indítványában — az Alkotmány 26. § (4) bekezdésében írt jogkörénél fogva — az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. §-ának a) pontja, 21. § (1) bekezdésének b) pontja és 35. §-a alapján a törvény meghatározott rendelkezéseinek előzetes alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezte.

A köztársasági elnök az Szbtv. 12—24. §-ainak, 36—37. §-ainak, 40. § (7) bekezdése c) pontjának, 46—49. §-ainak, 50. §-ának és 54. §-ának vizsgálatát kezdeményezte abból a szempontból, hogy — figyelemmel az Alkotmány 40/A. § (1) és (2) bekezdésének, 58. § (3) bekezdésének, valamint 65. § (2) bekezdésének rendelkezéseire is — „alkotmányos eljárási rendben, a megkívánt szavazati aránnyal kerültek-e elfogadásra”. Az indítvány indokolásaként idéz az Alkotmánybíróság 4/1993. (II. 12.) AB határozatának a minősített törvényekkel kapcsolatos megállapításaiból.

A köztársasági elnök az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos elemét képező jogbiztonság szempontjából indítványozta az Szbtv. 2. § (2) bekezdésének, 13. § (1) bekezdésének, 16. §-ának, 24. §-ának, 25. §-ának, 38. §-ának, 39. § (1), (2), (3) és (6) bekezdésének, 40. § (2), (3), (4), (8) és (9) bekezdésének, valamint 51. § (2) és (3) bekezdésének alkotmányossági vizsgálatát. Álláspontja szerint a szavazásra bocsátott szöveg és az aláírásra megküldött szöveg egybevetéséből megállapítható, hogy ez utóbbi nem minden esetben fedti az Országgyűlés által elfogadott szöveget. Ennek oka egyrészt az egyes rendelkezések el nem fogadása következtében szükségessé vált módosítás. Álláspontja szerint — hivatkozva az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlatára, kiemelten a 12/1990. (V. 23.) AB határozatra, — az Országgyűlés által megszavazott rendelkezések bármely módon történő átírása csak a Házsabályról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 107. § (1) bekezdésében meghatározott eljárás alapján, azaz megfelelő szavazással történhet. Másrészt a szavazás eredménye utáni szükséges szöveg módosítás hiánya az oka annak is, hogy a törvény nem létező rendelkezésekre hivatkozik, illetve nem létező jogintézményekre utal.

3. Az Alkotmánybíróság első lépésként a minősített többséggel megalkotott törvényeket egyszerű többséggel

módosító rendelkezések nem tartalmi, hanem formai alkotmányossági vizsgálatát végezte el. Ezt követően — a köztársasági elnök indítványában foglaltaknak megfelelően — az Alkotmánybíróság vizsgálta az Szbtv. zárószavazásra bocsátott és a köztársasági elnök részére megküldött szövege közötti eltéréseket.

Az Alkotmánybíróság az elfogadott törvénynek az indítvány által érintett rendelkezéseit — mint az alkotmányossági vizsgálat pontosan körülhatárolt tárgyát — a határozat indokolásában teljes terjedelmében közzéteszi. Ennek oka az előzetes normakontroll azon sajátossága, hogy az Országgyűlés által elfogadott törvény ebben a formában nem került kihirdetésre, így szövege — a hivatalos közzététel hiányában — csupán az Alkotmánybíróság határozatából ismerhető meg.

II.

1. A minősített többség követelményével kapcsolatban vizsgált rendelkezések:

1.1. Az Alkotmány a fegyveres erőkről és a rendőrségről a következőképp rendelkezik:

„40/A. § (1) A fegyveres erők (Magyar Honvédség, Határőrség) alapvető kötelessége a haza katonai védelme. A Határőrség rendészeti feladatkörében ellátja az államhátár őrzését, a határforgalom ellenőrzését és a határrend fenntartását. A fegyveres erők feladatairól és a rájuk vonatkozó részletes szabályokról szóló törvény elfogadásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

(2) A rendőrség alapvető feladata a közbiztonság és a belső rend védelme. A rendőrségről és a nemzetbiztonsági tevékenységgel összefüggő részletes szabályokról szóló törvény elfogadásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

Az Alkotmány ezen rendelkezéseinek közvetlen végrehajtásaként megalkotott, a jelen vizsgálat szempontjából releváns törvény az Rtv. és a Hőr. tv. Az Szbtv. az Rtv.-t és a Hőr. tv.-t a következőképp módosítja:

»IV. Fejezet

Bűnmegelőzési ellenőrzés

12. § A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) a következő 35/A—35/C. §-okkal egészül ki:

(Bűnmegelőzési ellenőrzés)

„35/A. § (1) A bűnmegelőzési ellenőrzést az elítéltet szabadító büntetés-végrehajtási intézet székhelye szerint illetékes rendőr-főkapitányság a szabadulást megelőzően egy hónappal kezdeményezi a büntetés-végrehajtási intézet székhelye szerinti megyei (fővárosi) bíróságon működő büntetés-végrehajtási bírónál.

(2) A kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a bűnmegelőzési célból ellenőrizni kívánt személy nevét, lakóhelyét (tartózkodási helyét) és a természetes személyazonosító adatait;

b) az elítélés alapjául szolgáló bűncselekmény minősítését, a bíróság által kiszabott büntetést, a visszaesői minőséget;

c) azokat az adatokat, amelyek a bűnmegelőzési ellenőrzés elrendelését megalapozzák, így különösen a büntetés végrehajtása során tanúsított magatartásra vonatkozó, illetve a bűnöző életmód folytatására vagy a bűnöző kapcsolatok felújítására utaló információkat.

(3) A bűnmegelőzési ellenőrzést a büntetés-végrehajtási bíró rendeli el, eljárására a büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. tvr. szabályai az irányadók.

35/B. § A bűnmegelőzési ellenőrzés alá vont személlyel szemben az e fejezetben meghatározott rendőri intézkedéseken kívül az e törvény 64. § (1) bekezdésében meghatározott, bírói engedélyhez nem kötött titkos információgyűjtés is végezhető.

35/C. § (1) A bűnmegelőzési ellenőrzést úgy kell végrehajtani, hogy az érintettek a társadalomba való beilleszkedését ne akadályozza, és törekedni kell arra, hogy az ellenőrzés tényéről az ellenőrzött környezete lehetőleg ne értesüljön.

(2) A bűnmegelőzési ellenőrzést a Rendőrség nem folytatja tovább, ezzel egyidejűleg a bűnmegelőzési ellenőrzés megszüntetését kezdeményezi, ha az elrendelés okai már nem állnak fenn.”

»(VI. Fejezet

A személyes adatok kezelésével összefüggő szabályok

23. § (1) Az Rtv. 63. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A titkos információgyűjtés során beszerzett adat a büntetőeljárásban a bizonyítási eszközként való felhasználásáig, továbbá a Rendőrséggel együttműködő személy és a fedett nyomozó kiléte, az információgyűjtés ténye és technikai részlete államtitoknak minősül.”

(2) Az Rtv. 63. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A Rendőrség erre felhatalmazott szerve, valamint a beszerzett adat és az információgyűjtés ténye tekintetében az ügyész és a bíró a titkos információgyűjtés során külön engedély nélkül megismerheti a védett államtitok tartalmát. A (2) bekezdésben meghatározott adatok és információk nemzetközi egyezmény, nemzetközi szerződés vagy megállapodás, ennek hiányában viszonyosság alapján, ha a továbbítás súlyos és közvetlen veszély elhárításához, vagy súlyos bűncselekmény megelőzéséhez szükséges — amennyiben a személyes adatok kezelésének feltételei a külföldi adatkezelőnél minden egyes adat tekintetében teljesülnek — nemzetközi és külföldi bűnüldöző, igazságszolgáltatási szervek részére átadhatók.”

24. § Az Rtv. 68. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a 68. § jelenlegi szövegének megjelölése (1) bekezdésre változik:

„68. § (2) A biztonsági követelmények érvényesítése érdekében a társadalombiztosítási, egészségügyi, adószámolási, költségvetési, pénzügyi, statisztikai adatszolgáltatással, a maradandó irat védelme érdekében végzett levéltári ellenőrzéssel, valamint a speciális működési költségek körébe tartozó valutafelhasználással kapcsolatos eljárási szabályokat — a törvényi előírások keretei között — a Rendőrség és a tárgykör szerint illetékes szervezetek külön megállapodásban rögzíthetik.”

»[Átmeneti, vegyes és záró rendelkezések

VIII. Fejezet

Hatályba léptető és átmeneti rendelkezések

40. § (7) *E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:*

c) az Rtv. 79. §-ának (2) bekezdésének b) pontjából a „— az ügyész jóváhagyása alapján —” szövegrész;”

»(Módosuló jogszabályok)

46. § Az Rtv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A belügyminiszter az irányító jogkörében)

„c) irányítja a Rendőrség költségvetési gazdálkodását, az országos rendőrfőkapitány javaslatára jóváhagyja a Rendőrség fejlesztési terveit, továbbá a Rendőrség gazdálkodása tekintetében célszerűségi és eredményességi ellenőrzést végez.”

47. § Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

48. § Az Rtv. 101. §-a (1) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a belügyminiszter, hogy rendeletben állapítsa meg)

„h) a bűnmegelőzési ellenőrzés elrendelésével, valamint a különleges eszközök és módszerek engedélyezésével, igénybevitelével kapcsolatos szabályokat.”

49. § Az Rtv. 102. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi szöveg megjelölése (1) bekezdésre módosul:

„(2) A titkos információgyűjtés eszközei, módszerei (Rtv. VII. fejezet) alkalmazásának részletes szabályait a belügyminiszter állapítja meg.”

50. § (1) A Hőr. tv. 25. § (1) bekezdésének j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A belügyminiszter a Határőrség működésének irányítása körében)

„j) irányítja a Határőrség költségvetési gazdálkodását, az országos parancsnok javaslatára jóváhagyja a Határ-

ország fejlesztési terveit, továbbá a Határország gazdálkodása tekintetében célszerűségi és eredményességi ellenőrzést végez;”

(2) A Hór. tv. 59. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (2) bekezdés jelölése (3) bekezdésre módosul:

„(2) A Határország speciális működési kiadása felhasználásának külső állami szerv által történő ellenőrzése kizárólag törvényességi szempontból történhet. E körben célszerűségi és eredményességi szempont szerinti ellenőrzés — a 25. § (1) bekezdésének *j*) pontját kivéve — nem végezhető.”

(3) A Hór. tv. 69. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Határország a határforgalom ellenőrzését szolgáló nyilvántartási rendszerben — az ellenőrzést támogató számítástechnikai rendszer alkalmazásának időpontjában — a felvételtől számított 90 napig kezeli az ellenőrzött, vízumkötelezett külföldi személyekre vonatkozó következő adatokat: a Magyar Köztársaság területére történő beutazás helyét, idejét, módját, a beutazó személy nevét (családi és utónév), születési helyét, idejét, nemét, állampolgárságát, úti okmány számát, illetve amennyiben a beutazás gépjárművel történik, a gépjármű forgalmi rendszámát.”

(4) A Hór. tv. 83. § (1) bekezdése a következő *d*) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg:)

„*d*) a büntetőeljárásban részt vevő tanúk és más személyek, a büntetőeljárást folytatók, illetve a Határország nyomozó hatóságai a titkos információgyűjtés keretében együttműködők, valamint az e személyekhez közelállóok védelmére vonatkozó szabályokat.”

(5) A Hór. tv. 83. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (2) bekezdés jelölése (3) bekezdésre változik:

„(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy megállapítsa a Határország fedőintézmény létrehozásával, fenntartásával kapcsolatos eljárásának részletes szabályait.”

(6) A Hór. tv. 83. §-ának jelenlegi (3) bekezdése a következő *e*) ponttal egészül ki, és megjelölése (4) bekezdésre változik:

(Felhatalmazást kap a belügyminiszter, hogy rendeletben állapítsa meg)

„*e*) a különleges eszközök és módszerek engedélyezésével, igénybevitelével kapcsolatos szabályokat.”

(7) A Hór. tv. 83. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A titkos információgyűjtés eszközei, módszerei (Rtv. VII. fejezet) alkalmazásának részletes szabályait a belügyminiszter állapítja meg.”

1.2. Az Alkotmány az alapvető jogok között szabályozza a szabad mozgás és a tartózkodási hely szabad megválasztásának jogát.

„58. § (1) Mindenkit, aki törvényesen tartózkodik Magyarország területén — törvényben meghatározott esetek kivételével — megillet a szabad mozgás és a tartózkodási hely szabad megválasztásának joga, beleértve a lakóhely vagy az ország elhagyásához való jogot is.

(2) A Magyarország területén törvényesen tartózkodó külföldit csak a törvénynek megfelelően hozott határozat alapján lehet kiutasítani.

(3) Az utazási és letelepedési szabadságról szóló törvény elfogadásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

Az Alkotmány ezen rendelkezéseinek közvetlen végrehajtásaként megalkotott törvény az Idtv. és az Utv. Az Szbtv.-nek az Idtv.-t és az Utv.-t módosító rendelkezései a következők:

»V. Fejezet

Idegenrendészeti és menekültügyi szabályok

13. § (1) A külföldiek beutazásáról, magyarországi tartózkodásáról és bevándorlásáról szóló 1993. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Idtv.) 9. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„9. § (1) A vízum — az e törvényben meghatározott feltételek teljesítése esetén — a Magyar Köztársaság területére történő beutazásra és átutazásra vonatkozó ígérvény, illetve a beutazást követően a vízumban meghatározott célú és időtartamú tartózkodásra, valamint kiutazásra jogosító engedély.

(2) A vízum annak a külföldinek adható, aki kérelmében valószínűsíti, illetőleg igazolja, hogy a Magyar Köztársaság területére történő beutazása, átutazása és tartózkodása során az e törvényben és a végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározott feltételeknek eleget tesz.

(3) A (3) bekezdés *a*) pontjában meghatározott esetben a vízum kiadható, ha a kérelmező a hiányzó adatokat vagy mellékleteket a hatóság felhívásában meghatározott határidőre pótolja.”

(2) Az Idtv. 11. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § (1) A vízum kiadása

a) a vízum kiadására feljogosított külképviselet;

b) a Külügyminisztérium;

c) a rendőr-főkapitányság;

d) a határőr-igazgatóság és annak határforgalmi kirendeltsége;

e) a Belügyminisztérium kijelölt szerve (a továbbiakban: Belügyminisztérium) hatáskörébe (a továbbiakban: vízumkiadó hatóság) tartozik.”

14. § Az Idtv. 15. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A rendőrhatalóság az (1) bekezdésben meghatározott ügyekben a kérelem kézhezvételétől számított 15 napon belül dönt.”

15. § Az Idtv. 34. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (2) bekezdés megjelölése (3) bekezdésre változik:

„(2) A kiutasítás miatt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát a kiutasítás végrehajtásának napjától kell számítani.”

16. § Az Idtv. 35. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő határozat elleni fellebbezést a határozat közlésétől számított három napon belül lehet előterjeszteni.”

17. § Az Idtv. a következő alcímmel és 35/A. §-sal egészül ki:

„A bíróság vagy a szabálysértési hatóság által elrendelt kiutasítás végrehajtása

35/A. § (1) Ha a kiutasítást a bíróság vagy a szabálysértési hatóság rendelte el, a kiutasítás végrehajtása az idegenrendészeti hatóság hatáskörébe tartozik.

(2) A kiutasításról a bíróság a jogerős ítélet, a szabálysértési hatóság pedig a jogerős határozat egy példányának megküldésével értesíti az idegenrendészeti hatóságot.

(3) Ha a kiutasítás végrehajtásának költsége más módon nem biztosítható, azt az idegenrendészeti hatóság megelőlegezi.”

18. § Az Idtv. 37. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az idegenrendészeti őrizetet — az elrendelő rendelkezése szerint — rendőrségi fogdában vagy büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani.”

19. § (1) Az Idtv. 47. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) E törvény alkalmazásában idegenrendészeti hatóság az e törvényben hatósági és intézkedési jogkörrel felruházott Belügyminisztérium, rendőrség, határőrség, közigazgatási hivatal, vám- és pénzügyőrség és a vízumkiadó szerv.”

(2) Az Idtv. 48. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Belügyminisztérium, a rendőrség és a határőrség idegenrendészeti hatáskörébe tartozó ügyben közrendi és közbiztonsági okokból eljárhat. Ha első fokon a rendőrfőkapitányság vagy a határőr igazgatóság járt el, határozata ellen fellebbezést a Belügyminisztérium bírálja el, ha első fokon a minisztérium járt el, felettes szerv a miniszter.”

20. § Az Idtv. 49. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„49. § (1) Az idegenrendészeti ügyekben a közigazgatási és bírói eljárások során hozott határozatokat a jelenlévő külföldi előtt anyanyelvén vagy az általa értett más idegen nyelven szóban is közölni kell.

(2) Idegen nyelv használata esetén — ha az eljáró hatóság képviselője azt nem beszéli — tolmácsot kell alkalmazni. A tolmács díját és költségeit az állam viseli.

(3) Ha a külföldi ismeretlen helyen tartózkodik, a határozat közlése közszemlére tétel útján történik. Közszemlére tenni csak a határozat rendelkező részét lehet.”

21. § (1) Az Idtv. 60. §-a a következő (3)—(4) bekezdésekkel egészül ki:

„(3) Ha a visszaszállítás azonnal nem hajtható végre, a visszaszállításig a külföldi tartózkodásával összefüggésben felmerülő költségeket a légi jármű üzemeltetője (a továbbiakban: üzemeltető) viseli.

(4) Az (1) bekezdésben foglaltak alapján az idegenrendészeti hatóság a légi jármű üzemeltetőjét járatonként egymillió forintig terjedő közrendvédelmi bírsággal sújthatja, amelyet az idegenrendészeti hatóság határozatában megjelölt számlára kell befizetni.”

(2) Az Idtv. 64. §-a (1) bekezdésének f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza)

„f) a kötelező tartózkodási hely kijelölésének eljárási rendjét, a közösségi szállás létesítésének követelményeit, a közösségi szállás házirendjét.”

»(VI. Fejezet

A személyes adatok kezelésével összefüggő szabályok)

37. § (1) Az Idtv. 54. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az adatkezelő szerv a nyilvántartásból — az 53. § (2) bekezdésében felsorolt szerveken kívül — csak az igazságszolgáltatási és bűnüldözési szervek, a nemzetbiztonsági szervek, a menekültügyi hatóság, valamint a közigazgatási hivatal (a továbbiakban: adatigénylésre jogosult szerv) részére, továbbá nemzetközi szerződés alapján az abban meghatározott adatkörben és szervek részére szolgáltatathat adatot.”

(2) Az Idtv. 56. §-a (1) bekezdésének f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„f) Az engedély kiadása vagy meghosszabbítása iránti kérelem elutasítása, valamint az engedély visszavonása és ennek indoka.”

»(Vegyes szabályok)

54. § A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 18. §-ának (1) bekezdése a következők szerint módosul:

„(1) A 16. § (1) bekezdésében meghatározott korlátozás hatálya alatt álló állampolgár kérelmére az útlevélhatóság — különös méltánylást érdemlő okból — meghatározott időtartamú külföldre utazást engedélyezhet. Az utazás engedélyezéséhez a 16. § (1) bekezdésének a) és c) pontjában meghatározott esetben a vádirat benyújtásáig az ügyész, azt követően a bíróság, a 16. § (1) bekezdésének c) pontja esetében a bíróság, e) pontja esetében pedig a 16. § (3) bekezdésben meghatározott szerv hozzájárulása szükséges.”

1.3. Az Alkotmány az alapvető jogok között rendelkezik a menedékjogról.

„65. § (1) A Magyar Köztársaság törvényben meghatározott feltételek szerint — ha sem származási országuk, sem más ország a védelmet nem biztosítja — menedékjogot nyújt azoknak a nem magyar állampolgároknak, akiket hazájukban, illetve a szokásos tartózkodási helyük szerinti országban faji, nemzeti hovatarozásuk, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozásuk, vallási, illetőleg politikai meggyőződésük miatt üldöznek, vagy üldöztetéstől való félelmük megalapozott.

(2) A menedékjogról szóló törvény elfogadásához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

Az Alkotmány ezen rendelkezéseinek közvetlen végrehajtásaként megalkotott törvény a Met. Az Szbvtv. két ponton módosítja a Met.-et:

»(V. Fejezet

Idegenrendészeti és menekültügyi szabályok)

22. § A menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Met.) 32. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kérelem előterjesztésekor a kérelmezőt a menekültügyi hatóság tájékoztatja eljárási jogairól, kötelezettségeiről, a kötelezettség megszegésének jogkövetkezményeiről és a kijelölt szálláshelyről.”«

»(VI. Fejezet

A személyes adatok kezelésével összefüggő szabályok)

36. § A Met. 55. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az 51. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott adat csak a nyomozó hatóság és az ügyészség, továbbá törvényben meghatározottak szerint a nemzetbiztonsági szolgálatok és a menekültügyben hozott közigazgatási határozatot felülvizsgáló bíróság részére adható át.”«

2. Az Szbvtv. parlamenti vitájában központi kérdéssé vált az Alkotmány szerint minősített többséget igénylő törvények módosításának, illetve egyes rendelkezései hatályon kívül helyezésének lehetősége. Mind az előterjesztő, illetve az Országgyűlés Alkotmány- és igazságügyi bizottsága, mind pedig az ellenzéki képviselők a zárószavazásra bocsátott „egységes javaslat” rendelkezéseinek minősítése tekintetében az Alkotmánybíróságnak a vallásszabadság tartalmáról és az ún. kétharmados törvényről szóló 4/1993. (II. 12.) AB határozatában (ABH 1993, 48) foglaltakra hivatkoztak. A határozat eltérő értelmezése az alapja a köztársasági elnök indítványának is.

A fentiekre is tekintettel az Szbvtv. alkotmányossági vizsgálatának egyik kiindulópontja volt az Alkotmánybíróság kialakult gyakorlatának, mindenekelőtt a 4/1993. (II. 12.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) elvi megállapításainak áttekintése.

Az Alkotmánybíróság már működésének kezdetén szembe találta magát azzal az alkotmányértelmezési feladattal, amely a magyar közjognak — nemzetközi összehasonlításban ugyan nem egyedülálló — jellegzetességéből, az „Alkotmány — minősített többséget igénylő (eredetileg alkotmányerejű) törvények — egyszerű törvények” három szintű rendszeréből adódnak [4/1990. (III. 3.) AB határozat, ABH 1990, 28; 5/1990. (IV. 9.) AB határozat, ABH 1990, 32]. Az Alkotmányban az 1989. évi alkotmányozáskor kialakított jogforrási rendszert az 1990. évi XL. törvény módosította, azt a tartalmilag és formailag is tiszta, értékrendi hierarchiából a törvényalkotási eljárás érvényességi feltételévé változtatta. Az 1990. évi XL. törvény általános indokolása szerint az alkotmányerejű törvény kategóriája gyakran értelmezési nehézségeket is okozott, így a módosítás egyik lényegi vonása, hogy az Alkotmány az általános meghatározás helyett minden konkrét esetben megjelöli: adott kérdésben milyen döntési arányra, milyen támogató többségi szavazatra van szükség.

A korábbi rendszertől elvileg különböző hatályos rendszer nem tette szükségtelemmé az Alkotmánybíróság értelmező szerepét. Amint arra az Abh. is utal: „Parlamenti képviselőcsoportok több indítványban kérték már az Alkotmánybíróságtól az Alkotmány értelmezését a tekintetben, hogy az illető alapjogról szóló minden törvényi rendelkezés, vagy csupán az arról szóló törvény kétharmados-e; s ezenkívül számos indítvány állította egy-egy törvény alkotmányellenességét azon az alapon, hogy az illető törvényt minősített többséggel kellett volna meghozni” (ABH 1993, 48, 62).

Az Abh.-t megelőzően az Alkotmánybíróság — többek között — megállapította: az Alkotmány 44/C. §-ból az következik, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) kifejezett módosítására csak minősített szavazattöbbséggel kerülhet sor, azonban nem kizárt, hogy az Ötv.-ben szabályozott intézményre (köztársasági megbízott) vonatkozó részletes rendelkezéseket egyszerű szavazattöbbséggel elfogadott törvény tartalmazza (1586/B/1990/5. AB határozat, ABH 1991, 608, 609). A 26/1992. (IV. 30.) AB határozat szerint egy állami szerv — az Állami Számvevőszék — organizációját és működési alapelveit tartalmazó törvény nem azonos a szervezet hatáskörét megállapító törvényi szabályozással (ABH 1992, 135, 143).

Az Abh. folytatva és egyúttal összegezve a korábbi döntések tartalmi elemzését, megállapította, hogy amióta „a hatályos Alkotmány egyes alapjogokról hozandó törvényekre kétharmados többséget írt elő, az alkotmányos alapjogok között többféle, egymást nem fedő fontossági rend is megállapítható” (ABH 1993, 48, 59). „A jelenlegi kétharmados kiemelés nem állapít meg tehát az alapjogok között elvileg megalapozott hierarchiát; pusztán politikai fontosságukat jelzi az alkotmánymódosításban megállapodó politikai erők számára” (ABH 1993, 48, 60).

Az Abh. rendelkező része B) 1. pontja két, bár szerkezetileg nem elkülönített, megállapítást tartalmaz:

— ott, ahol az Alkotmány valamely alapjogról szóló törvény elfogadásához a jelen lévő képviselők kétharmadának szavazatát írja elő, a minősített többség követelménye nem az illető alapjog bármely törvényi szabályozására vonatkozik, hanem csakis az adott alkotmányi rendelkezés közvetlen végrehajtásaként megalkotott törvényre; ez a törvény az illető alapjog érvényesítésének és védelmének irányát határozza meg;

— valamely alapjogról szóló törvényhez minősített többség előírása nem zárja ki, hogy az illető alapjog érvényesítéséhez szükséges részletszabályokat egyszerű többségű törvény határozza meg (ABH 1993, 48, 49). Ez utóbbi megállapítást szó szerint megismétlő indokolási részben az Alkotmánybíróság még hozzátette: „Az Alkotmány előírása szerint minősített többséggel megalkotott törvényt egyszerű többséggel hozott törvénnyel módosítani nem lehet” (ABH 1993, 48, 64).

Az Abh.-ban az Alkotmánybíróság leszögezte továbbá: „A hatályos Alkotmány kifejezi azt a szándékot, hogy bizonyos alapintézmények és bizonyos — főleg politikai — alapjogok szabályozása széles körű megegyezéssel történjék. Ez a cél megvalósul, ha — az Alkotmány szövegének megfelelően — az illető intézményről vagy alapjogról szóló törvényt kétharmados szavazataránnyal fogadják el. A parlamentarizmus lényegével ellenkezik azonban az olyan értelmezés, amely kizárná az egyszerű többséget abból, hogy az illető alapjogokra vonatkozóan — a kétharmados törvényre tartozó koncepcionális kérdéseken kívül — politikai elképzeléseinek megfelelően rendelkezék: végrehajtásukat szabályozza, további garanciákat építsen ki, saját koncepciója szerint igazítsa érvényesülésüket az adott körülményekhez. Az alapjogok védelme és érvényesülése szenvedne a parlamentáris elveken nyugvó Alkotmány alapján megindokolhatatlan korlátozást, ha minden változás és továbbfejlesztés, illetőleg a szabályozási koncepciót nem meghatározó részgarancia kétharmados többséghez lenne kötve. Hiszen a garanciák bővítésének adott módja is ellenkezik a kisebbség politikai érdekeivel vagy az illető jogról vallott nézeteivel” (ABH 1993, 48, 61, 62).

Az Abh.-t követő alkotmánybírósági döntések e határozatban foglaltakat tekintik irányadónak, indokolásukban visszatérnek annak megállapításaira, mint például a 27/1993. (IV. 29.) AB határozat (ABH 1993, 444, 445), az 53/1995. (IX. 15.) AB határozat (ABH 1995, 238, 242), a 735/B/1996. AB határozat (ABH 1997, 654, 661).

Az Alkotmány 44/C. § értelmezéseként állapította meg az Alkotmánybíróság, hogy ez a szabály — egyszerű nyelvtani értelmezés alapján is — csak egyetlen, a helyi önkormányzatokról szóló alaptörvény elfogadásához szükséges, és nem bármely, az önkormányzatokat érintő törvényi rendelkezéshez (1671/B/1991. AB határozat, ABH 1997, 557, 558). Ugyancsak az önkormányzati alapjogok korlátozásához szükséges minősített többség kérdésének értelmezése kapcsán fejtette ki az Alkotmánybíróság, hogy „nincs köt-

ve a parlamenti ülésen elhangzó — vagy el nem hangzó — minősítéshez, esetről-esetre maga állapítja meg a vitatott rendelkezés jellegét, s ehhez igazodóan azt is, hogy a ténylegesen leadott „igen” szavazatok száma elegendő volt-e a törvényjavaslat szóban forgó rendelkezésének elfogadásához. Ugyanakkor mind az Országgyűlés munkája szempontjából, mind a jogbiztonság szempontjából fontos, hogy a képviselők tudatában legyenek: melyek a minősített többséget igénylő döntések, s ehhez igazodják a hozott döntés kihirdetése is. Ennek hiányában ugyanis fokozott mértékben fennáll annak a veszélye: egészében véve egyszerű szótöbbséget igénylő törvényben van egy-két minősített többséggel elfogadható rendelkezés, miután azonban ezek nem kaptak megfelelő figyelmet, csak az alkotmánybírósági felülvizsgálat során derül ki, hogy az Országgyűlés valójában nem fogadta el e rendelkezéseket, mivel a leadott „igen” szavazatok száma csupán az egyszerű többséghez volt elegendő. Ennek szükségképpen következménye az említett rendelkezések megsemmisítése” [3/1997. (I. 22.) AB határozat, ABH 1997, 33, 39].

3. Az Alkotmánybíróság a jelen eljárásban csakúgy, mint az Abh. meghozatalakor, emlékeztet arra, hogy gyakorlatában a parlamentáris rendszer működőképességét, ezen belül az Országgyűlés döntéshozatali képességének megőrzését, valamint a szilárd és hatékony kormányzást mindvégig fontos kérdésnek tekintette (ABH 1993, 48, 62). Az Alkotmány védelmére létrehozott Alkotmánybíróságnak a kielezettebb közjogi és ilyen kérdésként megjelenő politikai viták során is az alkotmányos berendezkedés stabilitását kell biztosítania.

A jelen esetben ez a minősített többséghez kötött törvények védelmét igényli. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint önmagában az a körülmény, hogy a hatályos Alkotmány szerinti minősített többséget igénylő alapjogok és alapintézmények körének kialakításában politikai megfontolások játszottak szerepet, nem csökkenti az adott alkotmányos rendelkezések kötelező erejét; azok az Alkotmánybíróságot ugyanúgy kötik, mint az Alkotmány egyéb szabályai.

Az Alkotmánybíróság elé eddig még nem került olyan indítvány, amelynek vizsgálata során kifejezetten abban a kérdésben kellett volna állást foglalnia, hogy az Alkotmány rendelkezéseinek megfelelően minősített többséggel megalkotott törvényt egyszerű többséggel elfogadott törvénnyel lehet-e módosítani, vagy hatályon kívül helyezni. Az Abh.-ban arról kellett döntenie a testületnek, hogy egy adott — egyszerű többséggel elfogadható — törvény (egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezése) valamely rendelkezése milyen kapcsolatban van egy adott alapjoggal (vallásszabadság); az alapjog érvényesítésének és védelmének irányát határozza-e meg, vagy éppen ellenkezőleg, az illető alapjog érvényesítéséhez szükséges részletszabályokat állít fel. Az Abh. által vizsgált törvény nem tartalmazott olyan rendelkezést, amely módosította volna az illető alapjogra vonatkozó, kétharmados szabályozást,

vagyis a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvényt. Az Alkotmánybíróság az Abh. indokolásában, a minősített többség követelménye általános elemzése során azonban kimondta: „Az Alkotmány előírása szerint minősített többséggel megalkotott törvényt egyszerű többséggel hozott törvénnyel módosítani nem lehet” (ABH 1993, 48, 64).

Az Szbtv. az indítvánnyal érintett részében ezzel szemben nem önmagában egy adott alapjoghoz kapcsolódó, azzal összefüggésbe hozható kiegészítő szabályozást testesít meg, hanem az — más, nem vizsgált rendelkezések mellett — több, különálló kétharmados törvény meghatározott rendelkezéseinek tematikus módosítása, illetve hatályon kívül helyezése. Ebből következően megváltozott az alkotmányossági vizsgálat iránya: nem arra kell a választ keresni, hogy egy adott, új tárgykörre vonatkozó szabályozás elfogadásához minősített vagy egyszerű többségre van-e szükség, hanem arra, mellőzheti-e alkotmányosan a törvényalkotó a kétharmados törvény módosításakor a törvény elfogadásához előírt garanciális törvényalkotási eljárási szabályt.

Az indítvány vizsgálata során ennek megfelelően abban a kérdésben kellett az Alkotmánybíróságnak állást foglalnia, hogy a minősített szavazattöbbséget igénylő törvények elfogadásával (módosításával, hatályon kívül helyezésével) kapcsolatos, az Alkotmány tételes szabályaiból fakadó törvényhozási konszenzus-kényszer — mint törvényalkotási eljárási érvényességi feltétel — részben vagy egészben figyelmen kívül hagyható-e, avagy éppen ellenkezőleg, attól nem lehet eltekinteni.

Az Alkotmánybíróság a vizsgálat eredményeképpen megállapította: a törvényalkotási eljárásban akkor sem lehet mellőzni az Alkotmány által előírt minősített többség követelményét, ha a módosítás részletszabályokról szól, vagy az adott alapjog, illetve intézmény hatályosulását szeretné hatékonyabb eszközökkel elérni a jogalkotó. Az ilyen vagy más, hasonló tartalmú kezdeményezés érvényesítésének szándéka — mint a hatékony kormányzás megvalósításának egyik eszköze — az Alkotmány tételes szabályát nem sértheti meg. Kétségtelen, hogy ez a szabály a törvényalkotási eljárás formai érvényességét meghatározó alkotmányos korlátot jelent az egyszerű többség akár ésszerű törekvéseivel szemben is.

A törvényalkotási eljárás formai szabályainak maradóként megtartását, mint fontos alkotmányos követelményt, az Alkotmánybíróság már több korábbi határozatában hangsúlyozta [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 85; 29/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122; 66/1997. (XII. 29.) AB határozat, ABH 1997, 397, 401]. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint, bár az Alkotmányban nincs tartalmi oldalról megalapozott alapjogi és alapintézményi hierarchia, a szabályozásukra vonatkozó törvényhozási eljárási szabályok, így különösen az érvényességi feltételek, a minősített többséget igénylő törvények számára kitüntetett helyzetet teremtenek. Amennyiben az Országgyűlés a törvényal-

kotási-eljárási szabályokat megszegi, úgy az formai alkotmányellenességet eredményez, amelynek — az Alkotmánybíróság megsemmisítési jogkörére tekintettel — alkotmányjogi szankciója van.

Az Alkotmánybíróság rámutat: az Országgyűlésnek van jogköre annak eldöntésére, hogy az adott törvényhozási tárgyat milyen részletesen szabályozza az ún. kétharmados törvény útján. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor fenntartja az Abh.-ban idevonatkozóan tett megállapításokat, amelyek szerint az Alkotmány szövegéből és szerkezetéből nem következik, hogy csakis ún. kétharmados törvénnyel lehetne rendelkezni azon alapjogok minden vonatkozásáról, amelyekről szóló törvényhez az Alkotmány minősített többséget ír elő (ABH 1993, 48, 61). „A kétharmados törvényeket az Alkotmány csupán eljárási szempontból, a meghozatalukhoz szükséges minősített többséggel különbözteti meg az alapvető jogokra vonatkozó egyéb törvényektől; a minősített törvény a jogforrási hierarchiában nem áll a többi törvény felett. A kitüntetett eljárás azonban alkotmányos követelmény a törvény módosításakor is” (ABH 1993, 48, 63).

Az Rtv., a Hór. tv., az Idtv., a Met. és az Utv. megalkotásakor az országgyűlési képviselők minősített többségű döntésükkel adott szélességű és részletességű szabályozásban értettek egyet. A minősített többség garanciája ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy az elfogadást követően a szabályozás tartalmának vagy módjának teljes körű vagy részleges módosítása iránti igény esetén, a változtatás keresztülviteléhez újfent meg kell teremteni a módosításhoz szükséges széles körű támogatottságot. Ennek megfelelően a minősített többséghez kötött törvény módosításakor nincs alkotmányos alapja a módosított és a módosító rendelkezések iránya, jellege, jelentősége szerinti különbségtételnek.

Az Alkotmánybíróság a fentiekben kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy „a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló” elfogadott, de ki nem hirdetett törvénynek azon rendelkezései, amelyek az Rtv.-t, a Hór. tv.-t, az Idtv.-t, a Met.-et és az Utv.-t módosítják, az Alkotmány 40/A. §-a (1) és (2) bekezdésében, 58. §-a (3) bekezdésében, illetve 65. §-a (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekbe ütköznek, ezért alkotmányellenesek.

Az alkotmányellenesség megállapításával összefüggésben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza: nincs alkotmányos lehetőség arra, hogy alkalmanként egyszerű többséggel elfogadott törvény minősített szavazatarányhoz kötött törvényt bármiképpen módosítson, vagy hatályon kívül helyezzen. Az Alkotmány minősített többséget előíró szabályainak megváltoztatása az egyetlen és kizárólagos eszköz annak elérésére, hogy az Országgyűlés a rendes (egyszerű többséghez kötött) törvényalkotás kereteit tágítsa, s ezzel együtt a minősített többséghez kötött szabályozást szűkítse.

4. Az Alkotmánybíróság jelen határozata változatlanul nem zárja ki annak lehetőségét, hogy az Országgyűlés az ún. kétharmados törvények normatartalmát nem érintő olyan egyszerű szótöbbséggel elfogadott szabályozást alkosson, ami az adott alapjog érvényesítéséhez, illetve adott szervezet, intézmény hatékonyabb működtetéséhez szükséges. Erre akkor van a törvényalkotónak alkotmányos lehetősége, ha egyrészt megtartja a törvényalkotás eljárási rendjét, vagyis eleget tesz különösen annak az eljárási követelménynek, hogy a kétharmados szavazattöbbséggel egyszer már elfogadott törvényt, vagy ilyen törvény egyes rendelkezéseit nem módosíthatja egyszerű szótöbbséggel, másrészt figyelembe veszi azt a tartalmi követelményt, miszerint ez a törvény csak az adott alapjogra, illetve szervezetre, intézményre vonatkozó — minősített többséget nem igénylő — részletszabályokat állapíthatja meg.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a kétharmados törvények közvetlen (tétéles) módosítása a kétharmados törvény szabályozási köréhez közelálló, azzal esetleg részben egybevágó, másik, egyszerű többséggel meghozható önálló törvény módosításával, vagy új törvény alkotásával alkotmányosan nem kerülhető meg. Mindez ugyanis odavezethetne, hogy a kétharmados törvények formális érintetlenül hagyása ellenére az alapjogi, illetve az alapintézményi törvény a módosított, illetve újonnan alkotott — formálisan egyszerű többséghez kötött — törvényekhez képest elveszítené alkotmányosan meghatározó jelentőségét. Az, hogy egy adott törvény módosítása vagy megalkotása ténylegesen ezzel a következménnyel jár-e, csak tartalmi vizsgálat alapján állapítható meg.

Az Alkotmánybíróság korábbi döntésében már értelmezte, hogy az alapvető jogokra és köteleességekre vonatkozó szabályok közül melyismérvek alapján kell megkülönböztetni azokat, amelyeket az Alkotmány 8. § (2) bekezdése értelmében törvényben kell megállapítani [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 306]. Az Abh. szerint hasonló értelmezésre van szükség és lehetőség a minősített, illetve az egyszerű többséggel elfogadott törvényben meghatározandó rendelkezések elkülönítésére (ABH 1993, 48, 62).

Az Alkotmánybíróság a jelen eljárásban nem vizsgálta az Szbtv.-nek az indítvány által nem érintett rendelkezései alkotmányosságát. A 3/1997. (I. 22.) AB határozatban azonban már jelezte, hogy — az Alkotmányban megállapított feladatkörének megfelelően, arra irányuló indítvány esetén — tartalmi vizsgálat eredményeképpen foglal állást adott törvényi rendelkezés elfogadásához alkotmányosan megkövetelt többségi szint kérdésében (ABH 1997, 33, 39). Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy a minősített többség szükségességének tartalmi kritériumai körében az alapjogok tekintetében jelentősége van többek között az érvényesítés és a védelem irányának, működésük és érvényesülésük garanciáinak, az alapjogok korlátozását, a polgárok kötelezettségeit érintő kérdéseknek, valamint az adott ügyben követendő eljárási szabályok lényeges elemeinek. A minősített többség követelményével érintett szervezetek, intézmények szabályozása körében a kritériumrend-

szer elsősorban, de nem kizárólagosan a hatáskör, a szervezeti felépítés és a működési rend lényeges szabályozási elemeit foglalja magában.

III.

1. A köztársasági elnök indítványában foglaltaknak megfelelően az Alkotmánybíróság elvégezte az Szbtv. zárószavazásra bocsátott és a köztársasági elnök részére megküldött szövege közötti eltérések alkotmányossági vizsgálatát. A vizsgálatot azonban azokra a szövegrészekre szűkítette, amelyeket a határozat rendelkező részének 2. pontja nem érint. Így abból kizárta az Szbtv. 13. § (1) bekezdésében, 16. és 24. §-ában foglaltakat.

Ennek megfelelően a jogbiztonság követelményével kapcsolatban vizsgált rendelkezések a következők:

„2. § (2) Az e törvény alapján kirótt közrendvédelmi bíróságot [4. § (3) bekezdése és a 11. §], valamint a légi jármű üzemeltetőjével szemben külön törvény szerint kiszabható közrendvédelmi bíróságot [21. § (1) bekezdése] kormányrendeletben meghatározott célra lehet felhasználni.”

»[25. § A vámjogról, a vámjárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény (a továbbiakban: Vám. tv.) a következő 160/A.—160/F. §-okkal egészül ki:]

„160/E. § (1) A vámhatóság büntildözési célú adatkezelési rendszereibe csak a vámhatóság, illetve a vámhatóság működését ellenőrző Megelőzési Szolgálat (Rtv. 75. §) tagja, a pénzügyminiszter által kijelölt személy, az adatvédelmi biztos, valamint a törvény által feljogosított más szerv képviselője tekinthet be, kérhet felvilágosítást, értesítést vagy adatszolgáltatást.”

»38. § Az államtitokról és szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 6. § (1) bekezdésének q) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Feladat- és hatáskörében minősítésre jogosult)

„q) a határőrség, a rendvédelmi szerv központi szervének, a Megelőzési Szolgálatnak (Rtv. 75. §) vezetője.”

39. § (1) A Ttv. melléklete a következő új címmel és 30/A. ponttal egészül ki:

„Megelőzési Szolgálat

30/A. A Megelőzési Szolgálat (a továbbiakban: MSZ) tevékenységi körében államtitokkörbe tartoznak:

a) A titkos információgyűjtés eszközeinek, az erők és módszerek alkalmazásának eljárási szabályai.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 30 év.

b) Az MSZ konkrét személyre, ügyre vonatkozó titkos információgyűjtő tevékenysége során keletkezett és az ehhez kapcsolódó minden konkrét adat a büntetőeljárásban történő felhasználásig, valamint a nyilvántartásaik, tekintet nélkül az adathordozóra, fajtájára.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.

c) A Be. 127. §-ának (3) bekezdése és 139. §-ának (3) bekezdése alapján ügyészi jóváhagyással megtagadott, illetve megszüntetett nyomozás során keletkezett előterjesztések, javaslatok és jelentések, amelyek az együttműködő gyanúsítottokra vonatkoznak.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.

d) A bűncselekmények felderítése során keletkezett információk, amelyek nem tartoznak a büntetőeljárás keretébe.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.

e) A nemzetbiztonsági szolgálatoknak az MSZ-szel történő együttműködéséből származó olyan adatok, amelyekből a nemzetbiztonsági szolgálatok tevékenysége megállapítható.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.

f) A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 65. §-a alapján létrehozott fedőintézmények jellegével összefüggő, valamint a pénzügyi eszközeik forrását tartalmazó adatok.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.

g) Az MSZ-szel együttműködő személy és a fedett nyomozó kiléte, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 64. § (8) bekezdése alapján az ott megjelölt nyilvántartásokban lévő fedőadatok elhelyezésének ténye és az elhelyezésre vonatkozó rendelkezést tartalmazó okirat vagy más adathordozó.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.

h) Az MSZ titkos információgyűjtésével kapcsolatos oktatási célú kiadványok.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 30 év.’’

(2) A Ttv. melléklete a következő 33/A. ponttal egészül ki:

„33/A. A Határőrséggel együttműködő személy és a fedett nyomozó kiléte, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 64. § (8) bekezdése alapján az ott megjelölt nyilvántartásokban lévő fedőadatok elhelyezésének ténye és az elhelyezésre vonatkozó rendelkezést tartalmazó okirat vagy más adathordozó.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.’’

(3) A Ttv. melléklete a következő 46/A. ponttal egészül ki:

„46/A. A Rendőrséggel együttműködő személy és a fedett nyomozó kiléte, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 64. § (8) bekezdése alapján az ott megjelölt nyilvántartásokban lévő fedőadatok elhelyezésének ténye és az elhelyezésre vonatkozó rendelkezést tartalmazó okirat vagy más adathordozó.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.’’

(6) A Ttv. melléklete a következő 137/G. ponttal egészül ki:

„137/G. A Vám- és Pénzügyőrséggel együttműködő személy és a fedett nyomozó kiléte, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 64. § (8) bekezdése alapján, az ott megjelölt nyilvántartásokban lévő fedőadatok elhelyezésének ténye és az elhelyezésre vonatkozó rendelkezést tartalmazó okirat vagy más adathordozó.

Az államtitokká minősítés leghosszabb érvényességi ideje: 90 év.’’

40. § „(2) A törvény 13. §-ának (2) bekezdése, 19. §-a 1999. május 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. A 17. §-ban a szabálysértési hatóságra, illetőleg a szabálysértési hatóság által elrendelt kiutasításra vonatkozó rendelkezéseket külön törvény lépteti hatályba.

(3) A 42. § rendelkezései a kihirdetést követő 8. napon lépnek hatályba.

(4) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg lép hatályba a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 605. §-ának (8)—(12) bekezdése.

(8) E törvény 1. §-ának hatályos szövege 1999. március 1-jétől:

1. § E törvény célja, hogy — büntetőjogi, valamint igazgatási-jogi eszközök biztosításával — hatékonyabb védelmet nyújtson a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) szerinti, a bűnszervezet keretében elkövetett (Btk. 137. § 8. pont), illetve a bűnszervezet létrehozására (Btk. 263/C. §) irányuló bűncselekményekkel, valamint az e bűncselekményekkel összefüggő egyes jogsértő cselekményekkel szemben.

(9) E törvény 3. §-a s) pontjának hatályos szövege 1999. március 1-jétől:

s) szervezett bűnözéssel függ össze: az a büntett, amelyet bűnszervezet tagjaként (Btk. 137. § 8. pont) követnek el, illetve a bűnszervezet létrehozása (Btk. 263/C. §).’’«

»51. § (2) A Vám. tv. 174. §-a (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és új (4)—(5) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (4)—(5) bekezdés számozása (5)—(6) bekezdésre változik:

„(2) A Vám- és Pénzügyőrségnek az országos parancsnok által kijelölt nyomozó hatóságai a büntetőeljárásról szóló törvény alapján a vámszervezet nyomozóhatósági hatáskörébe tartozó bűncselekmények elkövetésének megelőzése, felderítése, megszakítása, az elkövető kilétének megállapítása, az elkövető elfogása, a körözött személy felkutatása, tartózkodási helyének megállapítása, továbbá a bizonyítékok megszerzése céljából a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben (a továbbiakban: rendőrségi törvény) VII. fejezetében meghatározottak szerint titkos információgyűjtést végeznek. A rendőrségi törvény 68/D. § (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából a 173. § (1) bekezdésében foglaltakat kell kivételként tekinteni.

(3) A vámhatóság az informátor, a bizalmi személy, a vámhatósággal titkosan együttműködő más személy, a fedett nyomozó, valamint a fedőokirat és a fedőintézmény védelme érdekében a közigazgatási nyilvántartásokban, így különösen a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban, a személyi igazolvány nyilvántartásban, az anyakönyvi nyilvántartásban, az úti okmány nyilvántartásban, a gépjárművezetői engedély és gépjármű nyilvántartásban, az ingatlan-nyilvántartásban, a cégnyilvántartásban fedőadatokat helyezhet el. A fedőadat elhelyezésének ténye, az elhelyezésre vonatkozó rendelkezést tartalmazó okirat vagy más adathordozó államtitoknak minősül. A fedőadatokat törölni kell, ha az elhelyezés alapjául szolgáló bűnüldözési érdek megszűnt.

(4) Az informátor, a bizalmi személy, a vámhatósággal titkosan együttműködő más személy által a titkos információgyűjtés keretében másnak okozott kár megtérítésére a rendőrségi törvény 67. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(5) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) megállapítsa a Vám- és Pénzügyőrség fedőintézmény létrehozásával, fenntartásával kapcsolatos eljárásának részletes szabályait;

b) rendeletben állapítsa meg a büntetőeljárásban részt vevő tanúk és más személyek, a büntetőeljárást folytatók, illetve a Vám- és Pénzügyőrség nyomozó hatóságaival a titkos információgyűjtés keretében együttműködők, valamint az e személyekhez közel állók védelmére vonatkozó szabályokat.”

(3) A Vám. tv. 174. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A titkos információgyűjtés eszközei, módszerei (rendőrségi törvény VII. fejezet) alkalmazásának részletes szabályait a pénzügyminiszter állapítja meg.”«

2. Az Alkotmánybíróság az Országgyűlés 1998. december 22-i üléséről készült hiteles jegyzőkönyv alapján megállapította, hogy a T/272. számon előterjesztett törvényjavaslatnak a parlamenti vita és az elfogadott módosító javaslatok eredményeként kialakult szövegét, az ún. „egységes javaslat”-ot az Országgyűlés — a Házsabályról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat (a továbbiakban: Házsabály) 107. § (5) bekezdésének megfelelően — két részben szavazta meg. Az Országgyűlés Alkotmány- és igazságügyi bizottsága a T/272/94. számú ajánlásában rögzítette, hogy álláspontja szerint az „egységes javaslat” mely rendelkezéseinek elfogadásához szükséges a jelen lévő képviselők kétharmadának „igen” szavazata. Ezt az ajánlást az Országgyűlés egyszerű többséggel: 203 igen szavazattal, 127 nem ellenében, 1 tartózkodás mellett elfogadta (Ogy. jkv. 5662. hasáb). Az Országgyűlés az „egységes javaslat” minősített többséget igénylőnek nyilvánított rendelkezéseit 208 igen, 136 nem, 3 tartózkodás mellett nem fogadta el (Ogy. jkv. 5722. hasáb). Ezt követően az Országgyűlés az egyszerű többséget igénylőnek minősített rendelkezésekről határozott: 213 képviselő igen szavazatával, 26 kép-

viselő nem szavazatával és 108 képviselő tartózkodása mellett a törvényt elfogadta (Ogy. jkv. 5734. hasáb).

Így, mivel az Szbtv. azon rendelkezései, amelyek elfogadásához — az Alkotmány- és igazságügyi bizottság ajánlása alapján, az Országgyűlés állásfoglalása szerint is — a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának igen szavazata szükséges, nem kapták meg a kívánt többséget, az elfogadott törvény szövege leszűkült az egyszerű többséget igénylő rendelkezésekre.

3. Az Alkotmánybíróság az Szbtv. elfogadott szövegének olyan tartalmi ellentmondásait állapította meg, amelyeket az Országgyűlés által kétharmados szavazattöbbséget igénylőnek minősített, és ekként el nem fogadott rendelkezések kihagyása, és ennek folytán a megmaradt törvényszöveg kellő körültekintéssel elvégzett szerkesztésének elmaradása okozott.

A kétharmados szavazattöbbség hiányában az Országgyűlés nem fogadta el az Rtv. 75. §-át módosító rendelkezést, amely a Megelőzési Szolgálat létesítéséről szolt. Ennek ellenére az Szbtv. 25. §-ának a Vám. tv. 160/E. §-át megállapító rendelkezése hivatkozik a létre nem jött szervezetre. Ugyanígy Ttv. 6. § (1) bekezdésének az Szbtv. 38. §-ával megállapított q) pontja említi a Megelőzési Szolgálatot, sőt az Szbtv. 39. § (1) bekezdése a Ttv. mellékletét egy új, 30/A. ponttal rendeli kiegészíteni, ami a Megelőzési Szolgálat címet viseli.

A kétharmados szavazattöbbség hiányában úgyszintén nem került elfogadásra az Rtv. 64. § új (8) bekezdését megállapító rendelkezés, ennek ellenére az Szbtv. 39. § (2), (3) és (6) bekezdései visszautalnak rá.

Az Alkotmánybíróság már több esetben rámutatott arra, hogy a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság — ami az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme — megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon [26/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 135, 142].

A jelentéktelen, és csak a törvény hatálybalépése után, az alkalmazás menetében felismert szövegbeli következetlenségeket a jogalkalmazás során szükséges értelmezés esetleg kiküszöböli. Erre vannak példák, bár az ilyen hiányosságok felszámolásának is az egyetlen hathatós és az eshetőlegességet kizáró módja a törvénymódosítás lenne. Akkor azonban, amikor a „következetlenség” már a mindennapi értelmezéssel nem szüntethető meg, mert olyan szövegbeli hiányosságban jelentkezik, amelynek elhárításához a törvényben nem szabályozott intézmény vagy elv beiktatása, vagy éppen a meglévő rendelkezés elhagyása szükséges, nincs más lehetőség ennek megszüntetésére, mint a törvény módosítása a belső koherencia megteremtése érdekében.

A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Szbtv.-nek a határozat rendelkező része 3. pontjában felsorolt rendelkezései sértik az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében normatív tartalommal megállapított jogállamiságból fakadó jogbiztonság követelményét, és ezért alkotmányellenesek.

4. A szavazás már ismertetett kimenetele szükségessé tette a szöveg átszerkesztését; az eredetihez képest szakasz-, illetve bekezdésszámok változtak meg. A szükségképpen átszámozáson túlmenően számozási hiba is előfordul az Szbtv. 51. § (2) és (3) bekezdéseiben.

A köztársasági elnök indítványában kitér arra, hogy a Házsabály megfelelő eljárást biztosít a szavazás menetében a törvényi rendelkezések összhangjának megteremtésére. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Házsabályrendelkezései [107. § (1) bekezdés, (5) bekezdés, 56. §] csak lehetőséget és nem kötelezettséget írnak elő az esetleg szükségessé váló módosító javaslat benyújtására, továbbá nem írják elő annak kötelezettségét sem, hogy a szerkesztett szöveget ismét szavazásra bocsássák.

Az indítvány hivatkozik az Alkotmánybíróság 12/1990. (V. 23.) AB határozatára, amely megállapította, hogy: „A kodifikációs tévedés kézírathibának nem minősíthető, annak orvoslása csak a jogszabály módosításával történhet. Ezzel ellentétes gyakorlat kialakítása sértené a jogbiztonság elvét és a jogalkotás alapvető szabályait. Az Alkotmánybíróság az ügy kapcsán elvi jelleggel arra is rámutat, hogy szinte általános gyakorlattá vált a kodifikációs tévedések kézírathibára hivatkozással történő helyesbítése. E téren az is gyakorta tapasztalható, hogy a helyesbítésre a kihirdetést követően indokolatlanul hosszú idő után kerül sor. Mindez sérti a jogbiztonságot és a jogalkotás szabályait, s ugyanakkor rontja a kodifikációs tevékenység presztízsét.” „Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a jogszabályok helyesbítésére kizárólag nyomdahiba esetén kerülhet sor a kihirdetést követő meghatározott rövid határidőn belül” (ABH 1990, 160, 168—169).

Az indítványban idézett megállapítás a jelenleg vizsgált esetre két okból sem vonatkoztatható. Egyrészt azért, mert az Alkotmánybíróság korábbi véleményalkotását kifejezetten a kihirdetett, tehát a Magyar Közlönyben megjelent jogszabályra alapította, másrészt azért sem, mert a hivatkozott határozat alapját képező ügyben érdemi (nem számozási, vagy egyéb technikai jellegűnek minősíthető) szövegmódosítást hajtottak végre kodifikációs tévedés címén.

Az Szbtv. 2. § (2) bekezdésénél, valamint a 40. § (2), (3), (4), (8) és (9) bekezdésénél csupán technikai, szerkesztési módosítások történtek, az 51. § (2) és (3) bekezdésében pedig nyilvánvaló számozási hiba fordul elő. Ezért e rendelkezések vonatkozásában az Alkotmánybíróság — az indítványban felvetett vizsgálati szempont alapján — nem állapított meg jogbiztonság sérelmében megnyilvánuló alkotmányvétséget.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a benne foglalt elvi álláspont jelentőségére tekintettel a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Dr. Németh János s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Czúcz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lábady Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky Ödön s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Vörös Imre s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 17/A/1999/2.

Dr. Lábady Tamás alkotmánybíró különvéleménye

1. Egyetértek a többségi határozatnak a 3. és 4. pontjában foglaltakkal, nem osztom azonban a többségi álláspontot a tekintetben, hogy az Alkotmányban meghatározott egyes törvények elfogadásához megkívánt minősített többség lényeges tartalmát kizárólag az országgyűlési képviselők közötti széles körű egyetértés megkövetelése teszi ki. Az Alkotmány által megkívánt minősített többség követelménye tartalmi és nem egyedül formai, törvényhozási eljárási kritérium, amely tartalmi ismérvek kizárólag az Alkotmány alapján határozhatók meg. Ezek meghatározására pedig végső soron az Alkotmánybíróság jogosult.

Ebből következik, hogy véleményem szerint az Alkotmánybíróságnak egyenként, külön-külön tartalmi alkotmányossági vizsgálat alá kellett volna vonnia az Szbtv. által módosított egyes minősített törvények konkrét rendelkezéseit a tekintetben, hogy azokat az Alkotmány alapján minősített többséggel kellett-e meghozni. Csak ezek után kerülhetett volna az Alkotmánybíróság abba a helyzetbe, hogy a határozat rendelkező része 2. pontjában meghatározott törvényi rendelkezések alkotmányossága vagy alkotmányellenessége kérdésében döntsön.

2. A többségi határozat az Alkotmánybíróság 4/1993. (II. 12.) AB határozata (a továbbiakban: Abh.) indokolásából a rendelkező részbe emeli azt az elvi megállapítást, hogy: „Az Alkotmány rendelkezése alapján minősített többséggel elfogadott törvényt egyszerű többséggel elfogadott törvénnyel nem lehet módosítani vagy hatályon kívül helyezni.” (ABH 1993, 64). Ez az elvi tétel is tartalmazza azonban, hogy csak az a minősített törvény nem módosít-

ható egyszerű többségű törvénnyel, amely az Alkotmány rendelkezése alapján, annak értelmében minősített. Ezt a kérdést pedig nem a törvény címe, nem a parlamenti meg egyezés, azaz az országgyűlési képviselők közötti széles körű egyetértés vagy más alku dönti el, hanem csakis a rendelkezés tartalma és annak az Alkotmánnyal való összefüggése.

Az alkotmányi rendelkezések alkalmazási körének meghatározása ugyanis egyedül és kizárólag az Alkotmány alapján történhet. Amikor tehát az Alkotmánybíróság arról dönt, vajon az adott életviszony vagy szabályozási tárgykör egy adott alkotmányi szabály — adott esetben a minősített többség követelménye — alkalmazási körébe esik-e, kizárólag az Alkotmányra támaszkodhat. Ha nem így lenne, egyedül a törvényalkotó belátásán múlna az alkotmányi garanciák érvényesítése és az Alkotmány nem állna a törvényhozó fölött, azaz alkotmánybíráskodásra e körben már nem is lenne mód. Álláspontom szerint ezért a törvényalkotó egyedül nem állapíthatja meg kötelező erővel, hogy egy adott törvényt minősített többséggel kell-e elfogadni, avagy nem, hanem kétség esetén az Alkotmánybíróságnak kell az Alkotmány alapján azokat a tartalmi kritériumokat megállapítania, amelyek a minősített többséget igénylő törvényhozási tárgyakat kijelölik.

3. Lényegében ezt tette meg az Abh., amikor meghatározta a minősített többség szükségességének tartalmi kritériumait, bár kizárólag az alapjogok tekintetében, mert akkor az Alkotmánybíróság előtt a minősített többség kérdése egyedül az alkotmányos alapjogok összefüggésében merült fel. Ez azonban nem jelenti azt — mint ahogy erre a többségi határozat is utal — hogy ugyanezt a tartalmi követelményrendszert nem kellene az Alkotmánybíróságnak meghatároznia az Alkotmány szerint a minősített szabályozási tárgykörbe tartozó intézmények, szervezetek vonatkozásában is. Sőt, ezt a többségi határozat indokolásában — egyes alkotmányos kritériumok kiemelésével — meg is teszi, ami által nézetem szerint ellentétbe kerül a határozatnak azzal a rendelkezésével, amely szerint e kérdésben egyedül az országgyűlési képviselők közötti széles körű egyetértés jelenti az alkotmányos garancia lényeges tartalmát. Ha ugyanis a minősített törvényhozási tárgyköröknek az Alkotmány szerint a képviselők széles körű konszenzusa mellett tartalmi kritériumai is vannak, akkor az Alkotmánybíróságnak kell állást foglalnia — arra irányuló indítvány esetén — mind a minősített eljárásban már meghozott törvény egyes rendelkezései tekintetében, mind pedig az Alkotmány szerint minősített tárgykörbe tartozó, de egyszerű többséggel elfogadott törvény egyes rendelkezései vonatkozásában az alkotmányosan megkövetelt többségi szint kérdésében. A többségi határozat el is jut erre a következtetésre, de csak az egyik irányban: jelesül akkor, ha minősített törvény mellett — az adott tárgykörben — egyszerű többségű önálló törvény születik. Az ilyen törvény alkotmányossága — a határozat szerint — csak tartalmi vizsgálat alapján állapítható meg. Nem látom al-

kotmányos, ésszerű és logikai alapját sem annak, hogy ugyanezt a tartalmi vizsgálatot az Alkotmánybíróság a már meghozott minősített törvények tekintetében ne végezze el, ha az azokat módosító egyszerű többségű törvényi rendelkezések alkotmányossága kérdésében kell döntenie. Ez az eljárás az alkotmányosság ellenőrzésének kétféle mércéjét teremti meg. Egyik irányból kizárólag az Országgyűlésre bízva a minősített szintre vonatkozó alkotmányi rendelkezések tartalmi és terjedelmi meghatározását, másik irányból viszont az Alkotmánybíróság tartalmi vizsgálatába utalja azokat. Álláspontom szerint azonban az alkotmányosságnak csak egyetlen mércéje lehet: maga az Alkotmány.

A minősített többséggel meghozott törvényeknek ugyanis sok esetben számos olyan rendelkezése van, amelyeket a törvényhozó nem az Alkotmány alapján fogadott el minősített többséggel, hanem pusztán törvényszerkesztési, kodifikációtechnikai vagy éppen — közjogi alap nélkül — politikai okból. Az Abh. az ilyen esetekre nézve is tartalmaz elvi megállapítást. Eszerint: „A parlamentarizmus lényegével ellenkezik azonban az olyan értelmezés, amely kizárná az egyszerű többséget abból, hogy az illető alapjogokra vonatkozóan — a kétharmados törvényre tartozó koncepcionális kérdéseken kívül — politikai elképzeléseinek megfelelően rendelkezék: végrehajtásukat szabályozza, további garanciákat építsen ki, saját koncepciója szerint igazítsa érvényesülésüket az adott körülményekhez. Az alapjogok védelme és érvényesülése szenvedne a parlamentáris elveken nyugvó Alkotmány alapján megindokolhatatlan korlátozást, ha minden változás és továbbfejlesztés, illetőleg a szabályozási koncepciót nem meghatározó részgarancia kétharmados többséghez lenne kötve.” (ABH 1993, 62) Vagyis az Alkotmány csak a koncepcionális kérdésekre vonatkozóan követeli meg a rendelkezés minősített többségi szintjét, míg a minősített törvény egyes rendelkezéseinek megváltoztatása vagy továbbfejlesztése egyszerű többségű törvénnyel alkotmányosan megengedett. Nem látom alkotmányos és ésszerű indokát annak sem, hogy az Alkotmánybíróság ettől, a már 1993-ban kialakított elvi álláspontjától — kellő alkotmányos okok nélkül — eltérjen. Az ilyen indokolatlan eltérés a jog előreláthatóságának, kiszámíthatóságának, általában a jogbiztonságnak az alkotmányi követelményével sem áll összhangban, és a jogalkotási folyamatban is jogbizonytalanságot eredményezhet.

Sok közül egyetlen kiragadott példára utalok itt. A többségi határozat szerint minősített többséggel kellett volna elfogadni azt az idegenrendészeti ügyekben hozott közigazgatási és bírói határozatokra vonatkozó rendelkezést, mely szerint: „Ha a külföldi ismeretlen helyen tartózkodik, a határozat közlése közszemlére tétel útján történik. Közszemlére tenni csak a határozat rendelkező részét kell.” — mivel ezt a rendelkezést a törvény a minősített többséggel elfogadott, a külföldiek beutazásáról, magyarországi tartózkodásáról és bevándorlásáról szóló 1993. évi LXXXVI. törvénybe iktatta be. A magam részéről, ahogy

az indítványban megjelölt sok más eljárási rendelkezés esetében, úgy itt sem tudom az Alkotmányból levezetni a minősített többség alkotmányos követelményét.

4. Egyetértek a többségi határozatnak azzal a megállapításával, hogy „az Országgyűlésnek van jogköre annak eldöntésére, hogy az adott törvényhozási tárgyat milyen részletesen szabályozza az ún. kétharmados törvény útján.” Annak meghatározása viszont, hogy e törvényi szabályok közül melyeket kellett az Alkotmány értelmében minősített többséggel elfogadni, — erre irányuló indítvány esetén — az Alkotmánybíróság kompetenciájába tartozik. Az e körön kívül eső törvényi rendelkezéseket pedig az Alkotmány sérelme nélkül egyszerű többség is módosíthatja. Ilyen esetben az Országgyűlést ugyanannyira nem köti az elfogadáskori többség, mint ahogy egy akár egyhangúlag elfogadott egyszerű többségű törvény is módosítható egyszerű többséggel. Vagyis az Szbtv. indítvánnyal érintett rendelkezései alkotmányossági elbírálása során az Alkotmánybíróságnak nem pusztán a minősített törvények (törvényi rendelkezések) módosításának megengedhetősége, hanem az Alkotmány értelmében minősített szintet követelő rendelkezések módosításának megengedhetősége kérdésében kellett volna döntenie. Ez pedig szükségképpen tartalmi vizsgálatot igényelt volna. Ha ugyanis nem volt tartalmi összefüggés a minősített szint alkotmányi követelménye és a sajátos (kétharmados eljárással) elfogadott, adott törvényi rendelkezés tartalma között, akkor abban az esetben sem vált minősítetté a vonatkozó szabály, ha azt az erre vonatkozó eljárással fogadták el. Következésképpen az így elfogadott rendelkezés egyszerű többségű törvénnyel is módosítható.

Ennek oka, hogy a minősített törvény is törvény, azaz — szemben az Alkotmánnyal — hierarchikus kapcsolat nincs a különböző törvények között. Ezzel szemben a minősített követelmény többségi határozat szerinti értelmezése a jogforrási hierarchiában mintegy önálló státuszhoz, külön jogforrási szinthez juttatja ezeket a törvényeket az egyszerű többségű törvény és az Alkotmány között.

5. A többségi határozat az indítvány elbírálása során egyetlen formális magyarázatot vesz csupán figyelembe, nevezetesen, hogy a törvényt annak idején a maga egészében minősített többséggel fogadták-e el. Ez a kritérium azonban a törvényhozásban aktuálisan létrejött — és gyakran technikai vagy pusztán politikai szempontokon nyugvó — megállapodáshoz köti egy alkotmányos garancia hatókörét. Figyelmen kívül hagyja azt is, hogy az adott törvény számos felhatalmazó, keretjellegű szabályt tartalmaz egészen a miniszteri rendeletalkotásra való feljogosításig. Ezek, továbbá különösen a „jelző nélküli” külön törvényre szóló utalások gyakorlatilag feloldják a törvény határait.

Erre figyelemmel is megállapítható: annak eldöntésére, hogy van-e a vizsgált törvény és a vonatkozó alkotmányi rendelkezés között tartalmi kapcsolat és az kellően szoros-e, az indítványban megfogalmazott aggályokra tekintettel az Alkotmánybíróság hivatott.

Az Abh. az alapjogokkal kapcsolatban felállított egy tesztet, amikor az alkotmányos alapjog érvényesítése és védelme irányának meghatározását tekintette a minősítettség kritériumának. A jelen indítvány esetében nemcsak alapjogokról, hanem intézmények szabályozásáról is szó van. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak — ahogy ezt a többségi határozat példálódzó jelleggel meg is fogalmazza — meg kellett volna határoznia az intézmény lényegi jellemezőit, mint a minősített többséget igénylő tárgykört. Ez felöleli az intézmény alapvető hatásköreit, szervezeti felépítésének alapjait és az alkotmányos rendben betöltött helyét meghatározó szabályokat, mást azonban nem. Csak azokban az esetekben lehetett volna megállapítani az indítvánnyal érintett törvényi rendelkezések alkotmányellenességét, amely esetekben az Szbtv. módosító rendelkezései a minősített törvények e tárgykörbe tartozó rendelkezéseit módosítják.

Dr. Lábady Tamás s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky Ödön s. k.,
alkotmánybíró

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársaság Elnökének 38/1999. (II. 24.) KE határozata az ülnökök választásáról

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének előterjesztésére:

1. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény 124. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Bíróság, a megyei bíróságok, a helyi (városi, kerületi) bíróságok és a munkaügyi bíróságok ülnökeit 1999. március 15. és április 22. napja között kell megválasztani.

2. Ez a határozat a kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 1999. február 4.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány határozatai

A Kormány 1020/1999. (II. 24.) Korm. határozata

a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány létrehozásáról

A Kormány

a) a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 74/G. §-ának (1) bekezdése alapján a XX. századi magyarországi, valamint közép- és kelet-európai történeti, politikai és társadalmi kutatásokkal, ezen belül különösen a kommunizmus és a kelet-közép-európai diktatúrák XX. századi történetének feltárásával és bemutatásával kapcsolatos közfeladatok folyamatos ellátásának biztosítására Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány (a továbbiakban: Közalapítvány) elnevezéssel Közalapítványt hoz létre;

b) a Közalapítvány javára, annak induló vagyonaként 117 millió Ft-ot rendel, amelynek forrását a Magyar Köztársaság 1999. évi költségvetéséről szóló 1998. évi XC. törvény XXIII. Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma fejezet 10. cím, 5. alcím, 9. előirányzat-csoport biztosítja;

c) felhatalmazza a nemzeti kulturális örökség miniszterét, hogy a Közalapítvány bírósági nyilvántartásba, továbbá közhasznúsági nyilvántartásba vétele iránti eljárásban az alapító nevében és képviselőjében eljárjon, ezt követően pedig gondoskodjon az alapító okiratnak a Magyar Közlönyben történő közzétételéről.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1021/1999. (II. 24.) Korm. határozata

a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter rendeletalkotási kötelezettsége alóli felmentéséről

A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 87. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Kormány a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter részére az e törvény 87. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelet megalkotása alól felmentést ad.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1022/1999. (II. 24.) Korm. határozata

a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság tagjának kinevezéséről

A Kormány a Kossuth- és Széchenyi-díj adományozási szabályzatáról szóló — az 1130/1998. (X. 6.) Korm. határozattal módosított — 1101/1996. (X. 2.) Korm. határozat 2. a)–c) pontja alapján

Gyurkovics Tibor Kossuth-díjas író a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság tagjává kinevezi.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

A Független Magyar Demokrata Párt 1998. évi pénzügyi beszámolója

	Forintban
<i>Bevételek</i>	
Tagdíjak	227 500
A párt propagandatevékenységéből	105 720
Összes bevétel a gazdasági évben	333 220
<i>Kiadások</i>	
Adminisztrációs és postaköltség	246 152
Különbféle egyéb költségek	161 836
Összes kiadás a gazdasági évben	407 988

Tényleges pénzügyi helyzet a gazdasági év zárásakor

Bevételek a gazdasági évben	333 220
Kiadások a gazdasági évben	407 968
Hiány a gazdasági évben	74 768
Halmazott többlet az előző gazdasági évből	98 151
Halmazott többlet a gazdasági év végén	23 383

Kovács Gyula s. k.,
elnök

A Központi Kárrendezési Iroda**k ö z l e m é n y e****az 1999. április 6—16-ig terjedő időszak****— I., II/2. és II/3. földalapra vonatkozó — termőföld árveréseiről****Az 1999. április 6—16-ig terjedő időszak****— I. földalapra vonatkozó — termőföld árveréseiről**

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák 1999. április 6—16-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési hirdetményeit az 1991. évi XXV. törvény 20. §-ának (1) bekezdése alapján az alábbiakban tesszük közzé:

*Tájékoztató**az árverések fontosabb szabályairól*

1. Az ingatlanok tehermentesen kerülnek árverésre, kivéve az 1991. évi XXV. törvény 25. §-ának (1) bekezdésében meghatározott AK értékben ki nem fejezett értéknövekedésének állami támogatással csökkentett összegű megtérítésének kötelezettségét.

2. Az ingatlanok adatai és térképe az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat hirdetőtábláján és a gazdálkodó szervezetnél, valamint az árverés helyszínén megtekinthetők.

3. Az ingatlanok AK értékben kerülnek árverezésre. Amennyiben az igénybejelentés alapján egyezség jön létre, úgy az 1000 Ft/AK értékben kerül átszámításra. Az egyezség tényét az árverésen be kell jelenteni; ha egyezség nem jön létre, egy AK érték az 1991. évi XXV. törvény 22. §-ának (1) bekezdése alapján 3000 Ft/AK kikiáltási áron indul.

4. Az árverésen a vételre szánt kárpótlási jegyet és/vagy mezőgazdasági vállalkozást támogató utalványt (banki letéti igazolást) letétbe kell helyezni, amelynek 20%-a az árverési előleg, amely a vételárba beszámít, vagy visszaadásra kerül.

5. Az árverésen az 1991. évi XXV. törvény 21. §-a alapján az öt megillető kárpótlási jegyekkel (utalvánnyal) és banki letéti igazolással az a kárpótlásra jogosult vehet részt,

a) akinek az elvett termőföldje a gazdálkodó szervezet tulajdonában vagy használatában van;

b) aki a termőföldet árverező szövetkezetnek 1991. január 1-jén és az árverés időpontjában is tagja, illetőleg az árverés időpontjában azért nem tagja, mert tagsági viszonya az Ámt. (1992. évi II. törvény) hatálybalépését köve-

tően kiválással, a szövetkezet gazdasági társasággá történő átalakulása vagy a szövetkezet megszűnése folytán szűnt meg. (Ez a módosítás 1993. január 23-án lépett hatályba);

c) akinek 1991. június 1-jén abban a községben, városban volt állandó lakóhelye, ahol az árverező gazdasági szervezet termőföldterülete van.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell. A jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételből ki kell zárni.

Figyelmeztetés

Árverezni a 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet 28., 29. és 30. §-ai alapján személyesen, meghatalmazott útján vagy — több kárpótlásra jogosult esetén — együttesen lehet. A meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

A 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet 33. §-ának (5) bekezdése alapján az árverés vezetője kizárja a további árverésből azt az árverezőt, aki az ajánlat lezárását követően nem él vételi jogával. A kizárt személy az árverési előlegét elveszti. Az elvesztett árverési előleg az államot illeti meg.

A vételi jogot csak az a jogosult gyakorolhatja, aki kötelezettséget vállal a termőföld mezőgazdasági hasznosítására (fertőzésmentes és gyommentes állapotban tartására), és arra, hogy a termőföldet a mezőgazdasági termelésből öt éven belül nem vonja ki. Amennyiben vállalt kötelezettségét a tulajdonszerzéstől számított öt éven belül megszegi, a termőföld kártalanítás nélkül állami tulajdonba kerül, és árverés útján lesz értékesítve.

A kárpótlásra jogosult tanyatulajdonost, a tanyája körüli termőföldre az árverés során elővásárlási jog illeti meg.

A vételi jog alapján szerzett termőföldnek a tulajdonszerzéstől számított három éven belül történő elidegenítéséből származó bevételnek termőföldre fordított értéknövelő beruházási kiadásokkal csökkentett részét teljes egészében az elidegenítés évében kell a tulajdonosnak a személyi jövedelemadó adóalapjául szolgáló összjövedelméhez hozzászámítani. Bevételek az illetékkiszabás alapjául szolgáló forgalmi értéket kell tekinteni.

Az árverésen bármely okból meg nem jelenő kárpótlásra jogosult később, a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet; ebből az okból az árverés eredménye nem változtatható meg.

Árverési kifogást nyújthat be az árverésen részt vevő árverező, továbbá az árverésből kizárt személy az árverés lezárását követő három napon belül a Központi Kárrendezési Irodához.

A kárpótlásra jogosult az általa megvásárolt termőföld AK értékben ki nem fejezett értéknövekedésének állami támogatással csökkentett összegű megtérítésére köteles a földet az árverésen eladó részére.

A termőföld hasznosítását és védelmét szolgáló és/vagy a termőföld értékét növelő meliorációs, öntözési és útépitési beruházások esetében a beruházási költségeknek az állami támogatással és az amortizálódott hányaddal csökkentett értékét kell a földet kiadó részére megtéríteni. A gazdálkodó szervezet által elvégzett számítás helyességét a kárrendezési iroda ellenőrzi.

A vételi jog gyakorlásával tulajdonba kerülő termőföld új tulajdonosa a földet átadó gazdálkodó szervezet részére köteles megtéríteni az új gazdasági évet előkészítő, szükséges fő gazdasági munkáknak (szántás, talajjerő-visszapótlás), zöldeltári értékeknek (pl. 3 évnél nem idősebb takarmányvetés)

a gazdálkodó szervezet táblatorzskönyve alapján számított ellenértékét. A térítés mértékében és módjában az új tulajdonos és a gazdálkodó szervezet állapodik meg.

A vételi jog gyakorlásával tulajdonba kerülő földeket az annak fekvése szerint illetékes körzeti földhivatal adja birtokba.

A gazdálkodó szervezet hozzájárulásával a földhivatal birtokba adja a termőföldet akkor is, ha a birtokbaadás egyéb feltételei fennállanak, de a jogosult az elismert tartozását nem fizette meg, vagy részletfizetésben állapotott meg.

Felhívjuk a tisztelt árverezni szándékozók figyelmét, hogy a *Tájékoztató az árverés fontosabb szabályairól*, valamint, hogy e *Figyelmeztetés* az összes termőföld árverési hirdeteménnyel kapcsolatban figyelembe veendő.

Központi Kárrendezési Iroda

Nógrád megye

A Központi Kárrendezési Iroda IPOLYVECE községben, a Szondi György Mgtsz, Drégelypalánk által kijelölt földrésztelre az

árverést kitűzi.

1. Az árverés helye: Ipolyvece, Kultúrház
2. Az árverést a Fővárosi Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1999. április 12., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészetek:

Település: Ipolyvece

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
014/1	11 ha 9568 m ²	gyep	10,76		
014/3	8290 m ²	gyep	0,75		
016/4	5 ha 8667 m ²	gyep	5,28		
019/4	965 m ²	gyep	0,09		
021/1	4405 m ²	gyep	0,40		
021/19	3900 m ²	erdő	0,94		
021/20	2 ha 8689 m ²	szántó	8,89		
024/1	4600 m ²	szántó	5,93		
026/10	6 ha 9737 m ²	szántó	129,01		
033/7	3956 m ²	szántó	7,56		
033/8	9653 m ²	gyep	0,87		
033/9	11 ha 3066 m ²	szántó	162,83		
044/2	6 ha 4022 m ²	szántó	119,32		
044/6	2 ha 6 m ²	erdő	6,20	Társas gazdálkodásra alkalmas	
049/2	9 ha 4756 m ²	szántó	172,49		
058/18	2 ha 9776 m ²	gyep	37,22	Természetvédelmi terület	

Lévai Sándor s. k.,
irodaigazgató

**Az 1999. április 6—16-ig terjedő időszak
— II/2. földalapról vonatkozó —
termőföld árveréseiről**

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák 1999. április 6—16-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési hirdetményeit az 1994. évi XXXII. törvény 1. §-ával kiegészített 1991. évi XXV. törvény 27. §-ának (3) bekezdése alapján (II/2. földalapról) az alábbiak szerint tesszük közzé:

Tájékoztató az árverések fontosabb szabályairól

Az 1—3. pontok szövege megegyezik az I. földalapról írottakkal.

4. Az árverésen a vételre szánt kárpótlási jegyet (banki letéti igazolást) letétbe kell helyezni, amelynek 20%-a az árverési előleg, amely a vételárba beszámít, vagy visszadásra kerül.

5. Az árverésen az 1994. évi XXXII. törvény 1. §-ával kiegészített 1991. évi XXV. törvény 27. §-ának — a II/2. földalapról vonatkozó — (3) bekezdése alapján az őt megillető kárpótlási jegyekkel és/vagy banki letéti igazolással minden kárpótlásra jogosult rész vehet.

Meghatalmazással árvetető személy esetében a fenti igazolásokat — a meghatalmazó nevére kiállítva — az adatfelvételnél szintén be kell mutatni.

Az árverésen mezőgazdasági vállalkozást támogató utalvánnyal tulajdont szerezni nem lehet.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell. A jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételből ki kell zárni.

Figyelmeztetés

A *Figyelmeztetés* szövege megegyezik az I. földalapról írottakkal.

Központi Kárrendezési Iroda

Fejérmegye

A Központi Kárrendezési Iroda FÜLE községben, a Búzakalász Mgtsz, Füle használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Füle, Művelődési Ház
2. Az árverést a Zala és Vas Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1999. április 12., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Füle

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
088/21	4 ha 8275 m ²	szántó	123,74		

*Dr. Györe Attila s. k.,
irodaigazgató*

Tolna megye

A Központi Kárrendezési Iroda PAKS községben, a Paksi Állami Gazdaság, Paks használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. *Az árverés helye:* Paks, Művelődési Ház
2. *Az árverést a Zala és Vas Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.*
3. *Az árverés ideje:* 1999. április 7., 10 óra.
4. *Az árverésre kerülő földrészletek:*

Település: Paks

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0735/3	1 ha 3222 m ²	legelő	2,25		

Dr. Györe Attila s. k.,
irodaigazgató

**Az 1999. április 6—16-ig terjedő időszak
— II/3. földalapról vonatkozó —
termőföld árveréseiről**

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák 1999. április 6—16-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési közleményeit az 1997. évi XXXIII. törvény 7. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint az 1991. évi XXV. törvény 19. §-a alapján kijelölt termőföldterületből településenként a 20 hektárt meg nem haladó földterületekre (II/3. földalapról) az alábbiakban tesszük közzé:

Tájékoztató az árverések fontosabb szabályairól

Az 1—3. pontok szövege megegyezik az I. földalapról írottakkal.

4. Az árverésen a vételre szánt kárpótlási jegyet (banki letéti igazolást) letétbe kell helyezni, amelynek 20%-a az árverési előleg, amely a vételárba beszámít, vagy visszadásra kerül.

5. Az árverésen az 1997. évi XXXIII. törvény 7. §-ának (2) bekezdés a) pontja alapján, az őt megillető kárpótlási

jegyekkel és/vagy banki letéti igazolással az a jogosult vehet részt, akinek állandó lakóhelye 1991. június 1-jén az érintett településen volt, és aki jelenleg is ott rendelkezik állandó lakóhellyel.

Az árverésen részt venni kívánó jogosultak személyi igazolványukkal bizonyíthatják a lakóhely szerinti illetékeségüket.

Meghatalmazással árvetető személy esetében a fenti igazolásokat — a meghatalmazó nevére kiállítva — az adatfelvételnél be kell mutatni.

Az árverésen mezőgazdasági vállalkozást támogató utalvánnyal tulajdont szerezni nem lehet.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell. A jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételből ki kell zárni.

Figyelmeztetés

A *Figyelmeztetés* szövege megegyezik az I. földalapról írottakkal.

Központi Kárrendezési Iroda

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

A Központi Kárrendezési Iroda BAKTALÓRÁNTHÁZA községben, a Dózsa Mezőgazdasági Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Szövetkezet, Baktalórántháza használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

árverést kitűzi.

1. Az árverés helye: Baktalórántháza, Művelődési Ház
2. Az árverést a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1999. április 12., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Baktalórántháza

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0213/1	3 ha 5977 m ²	erdő	11,87	Közös művelési kötelezettség	
0213/3 a	2 ha 6610 m ²	erdő	8,78	Közös művelési kötelezettség	
0213/3 b	1 ha 2355 m ²	szántó	3,21		
0136/10	12 ha 5080 m ²	szántó	115,98		

A Központi Kárrendezési Iroda MÁRIAPÓCS községben, a Rákóczi Mgtysz, Máriapócs használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

árverést kitűzi.

1. Az árverés helye: Máriapócs, Művelődési Ház
2. Az árverést a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1999. április 14., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Máriapócs

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
011/3	5659 m ²	szántó	8,00		
0100/1 a	6856 m ²	erdő	4,32	Közös művelési kötelezettség	
0100/1 b	710 m ²	gyep	0,25		
0100/3	5 ha 370 m ²	erdő	31,72	Közös művelési kötelezettség	
0100/4	4488 m ²	erdő	2,83	Közös művelési kötelezettség	

Szilágyi János s. k.,
irodaigazgató

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 1999. évi 6. számának II. kötetében közzétett, a helyi önkormányzatokat 1999. évben megillető normatív állami hozzájárulásokról, egyes közoktatási feladatok kiegészítő támogatásáról, hivatásos helyi önkormányzati tűzoltósági támogatásról, személyi jövedelemadóóról, a helyi önkormányzatok bevételeinek aránytalanságát mérséklő kiegészítésről, illetve beszámításról, továbbá a helyi önkormányzati céltartalékról szóló 1/1999. (I. 29.) PM—BM együttes rendeletnek A helyi önkormányzatok 1999. évi személyi jövedelemadó bevétele című 4. számú melléklete (432—715. oldal) technikai okok miatt hibásan jelent meg.

A 4. számú mellékletet a Magyar Közlöny 1999/14. számának II. köteteként ismételtlen — a helyes adatokkal — közzéteszük, s az érintetteknek megküldjük.

(Nyomdahiba)

A Magyar Közlöny 1999. évi 8. számában kihirdetett, a központi, a társadalombiztosítási és a köztestületi költségvetési szervek kormányzati, felügyeleti, valamint belső költségvetési ellenőrzéséről szóló 15/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 33. §-ának (3) bekezdése tévedésből került kihirdetésre, törölendő.

(Kézirathiba)

RENDELJE MEG AZ

ÖNKORMÁNYZATOK KÖZLÖNYE

A MINISZTERELNÖKI HIVATAL ÉS A BELÜGYMINISZTERIUM HIVATALOS LAPJÁT!

Tisztelt Hölgem/Uram!

A lap lehetőséget ad hirdetések megjelentetésére is. A hirdetési díj 60 000 Ft+ áfa 1/1 belső oldalon, 30 000 Ft+ áfa 1/2 belső oldalon, 16 000 Ft+ áfa 1/4 belső oldalon, hasábmilliméteres hirdetés ára: 130 Ft+ áfa/hasábmilliméter.

Amennyiben igényli az Önkormányzatok Közlönyét, kérjük a mellékelt megrendelőlapot kitöltve küldje el a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. szám alatti címre. Postafordultával megküldjük a számlát a kért előfizetési időszakra. Ha nem számla alapján kíván fizetni, akkor kérjük, a megrendelőlap rovatában ezt jelezze.

Az eddig beérkezett megrendeléseket nem szükséges megismételni.

1999-ben havi megjelenéssel számolva az éves előfizetés 2688 Ft.

MEGRENDELÉS

Megrendelem az *Önkormányzatok Közlönye* című lapot példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

Megrendelő neve:

címe (város/község, irányítószám):

utca, házsám:

Ügyintéző (telefonszám):

Előfizetési díj fél évre 1344 Ft

egy évre 2688 Ft

Számlát kérek a befizetéshez

csekket kérek a befizetéshez

Kérjük a négyzetbe történő x bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát és a fizetés módját.

Kelt:

.....
cégszerű aláírás

T Á J É K O Z T A T Ó a Kulturális Közlöny megjelenéséről

1999. január 1-jétől a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának hivatalos lapja — a Művelődési Közlöny részbeni jogutódaként — **KulturálisKözlöny** néven jelenik meg.

A *Kulturális Közlöny* tartalomjegyzékének szerkezete a jelenlegi Művelődési Közlöny tartalomjegyzékével — **Jogsabályok, Határozatok, Utasítások és Közlemények** — megegyezik, azonban a szerkesztőség az újonnan megjelenő jogsabályok figyelemmel kísérésére a „Jogsabályok” rovaton túl „**Jogsabályfigyelő**” néven új rovatot indít, amelyben a Magyar Közlönyben megjelenő, de terjedelmi okok miatt a *Kulturális Közlönyben* nem közölhető fontosabb jogsabályokra is felhívja a figyelmet.

A Közlemények rovatban a nemzeti kulturális örökség minisztere feladat- és hatáskörével összefüggő közérdekű, illetőleg közérdeklődésre számot tartó közlemények és pályázati felhívások jelennek meg. Ennek megfelelően a Művelődési Közlönyből a *Kulturális Közlönybe* kerülnek át például az Országos Rádió és Televízió Testület közleményei, valamint a kulturális és a művelődési intézmények állásaira meghirdetett pályázati felhívások. A miniszter feladatkörének bővüléséből eredően a *Kulturális Közlöny* tartalmazni fogja az egyházakkal és a műemlékvédelemmel kapcsolatban ellátandó feladatokkal összefüggő jogsabályokat és közleményeket is.

A Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevelét a *Kulturális Közlönyben* is közzéteszik.

A fentiekén túl a közlöny közzétesz fizetett közleményeket és hirdetéseket is.

A *Kulturális Közlöny* havi 2 alkalommal fog megjelenni. A kéziratokat minden hónap 15. és 30. napjáig kell a Kulturális Közlöny Szerkesztőségéhez (1055 Budapest, Szalay utca 10—14.) 2 példányban eljuttatni. A megadott határidőig eljuttatott kéziratok kb. 6 hét múlva jelennek meg.

Amennyiben igényli a *Kulturális Közlönyt*, kérjük, a mellékelt megrendelőlapot szíveskedjen a kiadó címére (Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1085 Budapest, Somogyi Béla utca 6. Fax: 318-6668) kitöltve visszaküldeni. Postafordultával megküldjük a számlát a kért előfizetési időszakra.

M E G R E N D E L Ő L A P

Megrendelem a **Kulturális Közlöny** című lapot példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

Megrendelő neve:

címe (város/község, irányítószám):

utca, házsám:

Ügyintéző (telefonszám):

Előfizetési díj: fél évre 3864 Ft áfával

egy évre 7728 Ft áfával

Csekket kérek a befizetéshez

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát.

Kelt:

cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSIFELHÍVÁS

Kormányrendelet felhatalmazása alapján jelenteti meg a Miniszterelnöki Hivatal a Magyar Közlöny mellékleteként a **HIVATALOS ÉRTEŚITŐT**. A lap hetente, szerdánként, tematikus főrészekben hitelesen közli a legfőbb állami, önkormányzati, társadalmi, gazdasági szervek, illetve szervezetek személyi, szervezeti, igazgatási és képzési, valamint az üzleti élet híreit. Térítési díj ellenében közzétesszük a Kincstári Vagyon Igazgatóság vagyonértékesítési pályázatait, az állami, társadalmi, gazdasági szervezetek, parlamenti pártok, tb-önkormányzatok, kamarák, helyi önkormányzatok egyházak, különböző képviseltek közleményeit. Fizetett hirdetésként — akár színes oldalakon is — helyet kaphatnak az Értesítőben a gazdálkodó szervezetek, egyetemek, alapítványok, de magánszemélyek közérdeklődésre számot tartó közlései is. Őszintén reméljük, hogy a hírek, információk, közlemények egy lapban történő pontos és rendezett formában való közreadásával sikerül hatékonyabbá és eredményesebbé tenni előfizetőink tájékozódását a hivatali és üzleti életben. Az érdeklődők számára egyéb hasznos információkat is nyújt a lap.

A lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. címén, levélcím: 1394 Budapest 62., Pf. 357; faxszám: 318-6668. 1999. évi éves előfizetési díja: 6384 Ft áfával. Egy példány ára 24 oldalig 140 Ft áfával, utána 8 oldalanként 35 Ft áfával.

A **HIVATALOS ÉRTEŚITŐ** egyes számai megvásárolhatók a Kiadó közlőnyboltjában: 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Tel./fax: 267-2780.

MEGRENDELŐ LAP

Megrendelem a **HIVATALOS ÉRTEŚITŐ** című lapot példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

A megrendelő neve:

címe (város/község, irányítószám):

utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

Előfizetési díj 1999-ben

fél évre: 3192 Ft áfával

egy évre 6384 Ft áfával

Számlát kérek a befizetéshez

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapok raszóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük az 1999. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy újlapraszeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetleges módosítás szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezésétkövetően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Fax: 318-6668.)

Az 1999. évi lapárak

Magyar Közlöny	38 304 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alaprogram Hírlevele	2 016 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	8 064 Ft/év	Önkormányzatok Közlönye	2 688 Ft/év
Belügyi Közlöny	10 080 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	12 432 Ft/év
Cégek Közlöny	40 656 Ft/év	Pénzügyi Szemle	9 072 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	9 744 Ft/év	Ifjúsági és Sport Értesítő	2 016 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	7 056 Ft/év	Statisztikai Közlöny	5 712 Ft/év
Határozatok Tára	9 744 Ft/év	Turisztikai Értesítő	5 040 Ft/év
Hivatalos Értesítő	6 384 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	2 688 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	6 384 Ft/év	Vízügyi Értesítő	5 376 Ft/év
Ipari és Kereskedelmi Közlöny	10 416 Ft/év	Bányászati Közlöny	2 016 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	6 048 Ft/év	Légügyi Közlemények	672 Ft/év
Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Értesítő	9 408 Ft/év	Élet és Tudomány	4 368 Ft/év
Kulturális Közlöny (a Művelődési Közlöny jogutódja)	7 728 Ft/év	Ludové Noviny	896 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	8 736 Ft/év	Neue Zeitung	1 848 Ft/év
Magyar Közigazgatás	3 696 Ft/év	Természet Világa	2 352 Ft/év
Szociális és Munkügyi Közlöny	7 056 Ft/év	Valóság	2 688 Ft/év
Oktatási Közlöny (a Művelődési Közlöny jogutódja)	9 408 Ft/év		

Az árak a 12%-os áfát is tartalmazzák.

CD-JOGÁSZ számítógépes jogszabálygyűjtemény, a Magyar Hivatalos Közlönykiadó hivatalos kiadványa

1999. évi éves hatályosítási díjak

Önálló változat	36 000 Ft + 25% áfa	25 munkahelyes hálózati változat	72 000 Ft + 25% áfa
5 munkahelyes hálózati változat	48 000 Ft + 25% áfa	50 munkahelyes hálózati változat	84 000 Ft + 25% áfa
10 munkahelyes hálózati változat	60 000 Ft + 25% áfa	100 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft + 25% áfa

Rendszerbe lépés díjtalan.

Az előfizetők a kiadó online szolgáltatásait kedvezményesen vehetik igénybe.

A **Házi Jogtanácsadó** című lapot kiadja a Házi Jogtanácsadó Könyv- és Lapkiadó Kft. (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.). Éves előfizetési díja 2016 Ft áfával. Előfizetésben megrendelhető: a szerkesztőségben (1101 Budapest, Salgótarjáni út 20.), a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen, a hírlapkézbesítőknél, vidéken a postahivatalokban, Budapesten a Magyar Posta Rt. HÍ kerületi ügyfélszolgálati irodáiban, valamint a Hírlapelőfizetési Irodában (1089 Budapest, Orczy tér 1., tel.: 303-3441). A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: Nyéki József vezérigazgató.

Szerkesztőségi iroda: Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon/Fax: 266-5096.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: Tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 246 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában.

Éves előfizetési díj: 38 304 Ft. Egy példány ára: 90 Ft 16 oldal terjedelemig, utána + 8 oldalanként + 45 Ft.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407